

ŽELEZAR

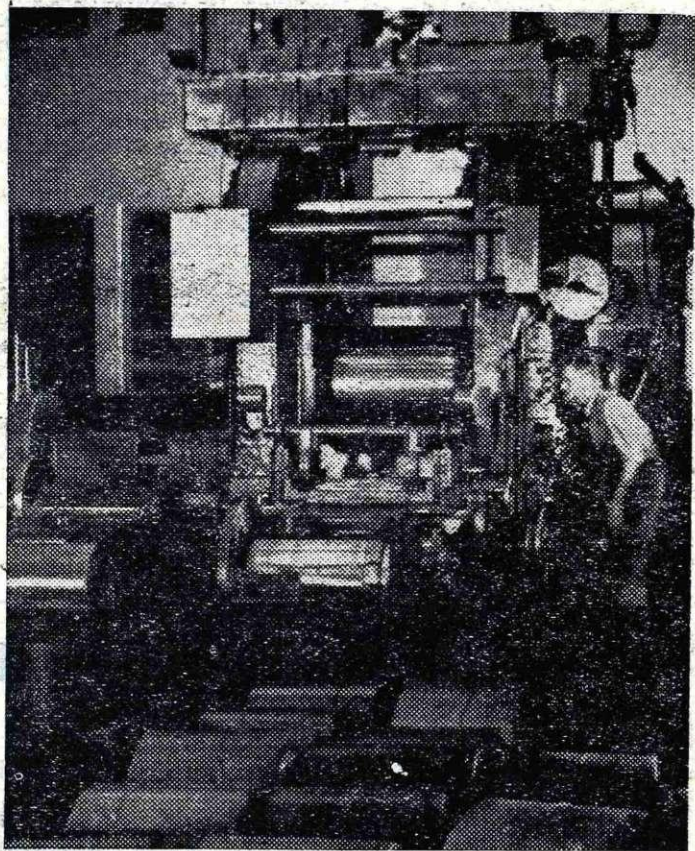
JESENICE, 14. novembra 1964 Poština Plačana v gotovini
LETO VI. STEV. 46

Pet proizvodnih rekordov v HVŽ

Mesec oktober je bil za EE hladno valjarno in žičarno eden najuspešnejših proizvodnih mesecev v vsem obdobju obstoja hladne valjarne — žičarne. Pet oddelkov EE je doseglo rekordno proizvodnjo To so: hladna valjarna, lužilnica, pocinkovalnica, žarilnica in odprema V žičarni in patentirnici pa so dosegli najboljše letošnje proizvodne rezultate.

V hladni valjarni je bilo proizvedenih 2250 ton hladno valjanih trakov. Ta proizvodni uspeh je bil dosežen predvsem zaradi boljšega izkoriš

nju žarilnih kapacitet, kar pa bo praktično že letos rešeno s tremi novimi zvonastimi pečmi, ki so jih skonstruirali in izdelali naši člani kolekti-

Čeprav Demag stroj skoraj ves mesec ni obratoval so v hladni valjarni dosegli rekordno proizvodnjo

ščanja valjčnega stroja Siemens, ker je bil asortiment za ta stroj v glavnem v širokih in zelo širokih trakovih. Tako je ta stroj izvaljal 65 odstotkov vse gotove proizvodnje hladne valjarne, to je okrog 1400 ton hladno valjanih trakov. Pri tem pa veliki Demag valjni stroj praktično ves mesec ni obratoval, ker je ves asortiman širokih in zelo širokih trakov, za kar je predviden tudi veliki Demag, izvaljal samo Siemens stroj.

Za povišanje proizvodnje hladno valjanih trakov je praktično rešitev v lužilnici, ki v sedanji izvedbi ne more zagotoviti toliko luženih trakov, kolikor lahko valjni troji izvaljajo in v poveča-

va in bo montaža teh peči že do konca leta pri kraju.

V lužilnici je bilo 8.130 ton toplo valjane žice in trakov, kar je dalo tudi osnovo za rekordno proizvodnjo hladne valjarne. Ta uspeh je bil dosežen zaradi prizadevnosti vseh delavcev v lužilnici, kar (nadaljevanje na 3. strani)

V petek, 6. novembra je kolektiv hladne valjarne izpolnil letošnji proizvodni plan, ki je predvideval 20.000 ton hladno valjanih trakov. K temu uspehu vsem sodelavcem hladne valjarne iskreno čestitamo!

Pred konferenco ZMS železarne

V nedeljo, 15. novembra s pričetkom ob 8.30 bo v dvorani delavskega doma pri Jeleni konferenca ZMS železarne. Na letni konferenci ZMS naše železarne bodo zbrani delegati pregledali svoje delo, sprejeli nekatere sklepe za nadaljnje delo.

Če pogledamo vsebino poročila, lahko razberemo, da je v naših aktivnih vse premalo mladincev, ki se res zavedajo, kakšno vlogo mora mladinska organizacija in vsak mladenec odigrati v današnjem socialističnem družbenem razvoju. Zato preveliko breme pade prav na tiste, ki so aktivni in sčasoma niso več kos nalogam ter se počasi izgubljajo. Prav to je tudi vzrok, da je vedno manj mladincev vključenih v organe delavskega samoupravljanja in se raje vključujejo v društva in športne dejavnosti, kar se odraža tudi v delu — aktivnosti teh zvrsti.

V nadaljevanju poročila obravnava, da je TK

ZMS v letošnji mandatni dobi upošteval namreč tiste težnje mladih, ki omogočajo neovirano dejavnost v sodelovanju pri reševanju problemov, kateri jih najbolj zanimajo in na katere so sposobni reagirati. S tem smo napravili korak naprej, da bi mladi ljudje spoznali, da je sodobna in visoko produktivna proizvodnja in princip delitve vsakomur po delu edina oblika objektivne krepitve socializma in socialističnih humanih odnosov.

Poročilo obravnava tudi delo samega komiteja in komisij. Društvena komisija pri TK ZMS si je v svoji dejavnosti prizadevala predvsem, da bi mladi postali gonilna sila v družbeno-kulturnem življenju naš mladih, ki živimo v okviru strojev in števil in se pri tem prizadevali, da bi svojo dejavnost usmerili na mladino, ki ni vključena v našo delovno organizacijo. Predvsem smo želeli, da bi naj mladi človek v

prostem času razvijal dejavnosti, ki bi prispevale k razvoju njegove osebnosti, da bi se pri tem sam s svojimi ustvarjalnimi močmi in nagnjenji usmerjal na tista področja svobodnih dejavnosti, pri katerih bi osvobajal in osveščal le sebe.

V poročilu je dobršen del vsebine posvečen tudi problemom KMP. Letos je bil centralni klub razdeljen na štiri osnovne grupe KMP, ki so se ukvarjale z notranjimi problemi. Med letom so na raznih diskusijskih večerih in posvetovanjih seznanjali mlade ljudi s perspektivami železarne, z novo delitvijo osebnega dohodka in problemi vseh. Prav tako je imel KMP razgovore s tehničnim vodstvom železarne.

Probleme, katere je poročilo nakazalo, ki so in ki obstajajo v naši železarni, pa bo morala prav raziskati in osvetliti naslednja konferenca.

-on-

10. seja UO

V sredo, 11. 11. 1964 je imel upravni odbor 10. redno sejo, na kateri so razpravljali predvsem o proizvodnji v preteklem mesecu, potrdili operativni načrt za november in govorili o metodi dela upravnega odbora in končno kot vedno reševali tekoča vprašanja in razne prošnje. Glede proizvodnje v preteklem mesecu so člani UO ugotovili, da je bila dobra, da so nekatere delovne enote dosegle celo rekordne proizvodnje in da smo v celoti dosegli prav v preteklem mesecu doslej največjo mesečno realizacijo. Tudi prvi rezultati analize zvišanja ali znižanja materialnih stroškov kažejo lep uspeh, saj ima železarna v celoti precejšnje znižanje.

Operativni načrt za november je nekaj manjši v odnosu na prejšnja, ker imamo v novembru kar tri državne praznike in le 30 dni. Tehnični direktor je obvestil upravni odbor, da so v martinarni sklenili, da bodo kljub temu poskusili delati čim več tudi v praznikih,

samo da bi čimbolj zmanjšali zaostanek do konca leta. O metodi dela upravnega odbora so člani razpravljali predvsem zato, ker zadnja seja delavskega sveta ni bila dovolj pripravljena in so bila na sejo predložena vprašanja, ki niso bila ali dovolj zrela za razpravo in odobritev ali pa so jih premalo proučili in o njih razpravljali. Vzrokov za takšno nepripravljenost se je več in so jih člani ugotavljali ter skle-

nili, da v bodoče na delavskem svetu ne bodo več poročale komisije, temveč uprava, medtem ko bodo komisije poročile upravi dale svoje mnenje oziroma predlagale rešitev. O vseh vprašanjih, ki jih bo obravnaval delavski svet, mora prej razpravljati upravni odbor, ki bo odločil, ali se vprašanje lahko predloži delavskemu svetu, ali ga je treba še obdelati in razjasniti. Da bo upravni odbor kos tem nalogam, so sklenili, da bodo odslej seje vedno vsako sredo ob 10. uri, zato da bo takrat, ko bo seja, na razpolago tudi vsa uprava podjetja.

DE elektropeč

Kolektiv elektropeč pred velikimi nalogami

Delavski svet elektropeč je imel 6. novembra redno sejo, na kateri so člani razpravljali med drugim tudi o nalogah, ki so pred kolektivom elektropeč.

Znano je, da je v montaži nova moderna 60-tonska električna peč. Z ozirom na večji obseg proizvodnje, ki se bo povečala od sedanjih 42 ton na približno 230 dnevno, bomo morali povečati tudi število delovnih mest. To povečanje bo potrebno predvsem pri pripravi vložka, v livni jami in pri vzdrževalcih. Trenutno obsega normativ elektropeč, brez obdelovalnice blokov, 67 delovnih mest. Novi predlog normativa predvideva za sedanjo 8-tonsko peč in novo 60-tonsko peč skupno 114 delavcev in uslužbencev. Z ozirom na to je delavski svet imenoval ko-

misijo štirih članov, ki bo izbrala po tem predlogu potreben strokovni kader.

Prisotni člani delavskega sveta so se zanimali tudi za garderobne prostore. Brez dvoma jih bo treba urediti pri novi peči, ker so sedanji toliko oddaljeni, da bi bilo ob izmenah težave, če bi se morala posada nove peči preoblačiti in umivati v sedanjih garderobnih prostorih.

Obratovodja je pojasnil tudi predlog za popravek cenika za kvaliteta prokron, mangan, transformatorska in livarska jekla. Omenjene kvalitete smo izdelovali do nedavna (nadaljevanje na 2. strani)

Ali je to v naši železarni res mogoče?

Železarna Ješenice je v največjem razmahu rekonstrukcije. Takšno ogromno delo, kot ga sedaj izvajamo, zahteva poleg velikih finančnih sredstev tudi precejšen del iznajdljivosti in dobre volje vsega kolektiva. Zadnje je potrebno predvsem zato, ker morajo vsi obrati kljub novogradnji normalno obratovati, kar povzroča nemalo težav tistim, ki novogradnjo vodijo, kakor tudi tistim, ki želijo normalno obratovati. Takšne težave nastopajo predvsem pri gradnji nove ASEA električne peči, kjer se pojavljajo številni problemi, povezani z normalnim obratovanjem martinarne. Vendar je treba priznati, da smo do sedaj vse težave, ki so se pri gradnji nove električne peči pojavile z obojestransko dobro voljo, včasih pa tudi s podrejanjem interesov martinarne interesom rekonstrukcije, zadovoljivo rešili.

Pred kratkim so v zvezi z gradnjo nove 80-tonske tehtnice za tehtanje vložka ASEA električne peči nastale svojevrstne težave, ki so ogrozile terminski plan izgradnje in s tem pričetek obratovanja te peči.

Na kraju, kjer je določena lokacija nove tehtnice pod Sava žerjavom, ima obrat elektropeč skladišče različnih legur, ki jih za drage devize uvažamo iz inozemstva. Za te legure je bilo treba najti nov prostor za vskladiščenje, kjer bi bile pod streho in istočasno na varnem pod ključem. Poleg tega je bila za novo skladišče tudi važna njegova lega v bližini tirov zaradi transporta legur v in iz skladišča ter opremljenost z žerjavom ali demag mačkom za prenašanje težkih sodov in zabojev z legurami. Končno smo morali pri iskanju novega skladišča upoštevati tudi možnost, da bo to skladišče lahko služilo pozneje za vskladiščenje legur in elektrod za novo ASEA električno peč.

Pri iskanju novega primerne prostora smo ugotovili, da praktično ni druge možnosti kot nekoliko utesniti skladišče profilov in ostalega materiala konstrukcijske delavnice, ki je ob Sava žerjavu in v vsakem oziru odgovarja vsem zgoraj navedenim pogojem. To skladišče je dobro urejeno, vendar zelo prostorno, tako da utesnitev ob dobri volji ne bi predstavljala nobenega problema ter bi morali samo napraviti nova vrata za dovoz in odvoz legur s Sava žerjavom. Lokacija tega skladišča pa je za sedanje in bodoče potreba obrata elektropeč naravnost idealna, ker leži ob bodočem skladišču starega železa za ASEA peč.

Po ugotovitvi stanja v zvezi s tem skladiščem smo šli v akcijo za pristanek obratovodstva konstrukcijske delavnice. Žal smo že takoj na začetku zadeli na odločno nasprotovanje obratovodje tov. Korenini, ki ni hotel o kakšnem odstopanju dela skladišča za legure prav nič slišati. Vendar smo upali, da ga bomo sčasoma le prepričali in zadeva se je vlekla nekaj tednov. Toda vsa prepričevanja ter dokazovanja o nujnosti tega ukrepa za gradnjo tehtnice niso zalegla.

Med temi pogajanji, ki so postajala vedno bolj žolčna, je čas hitro tekkel in operativna UQS, ki je zadolžena za gradnjo nove ASEA peči, je

postajala nestrpna. Pričeli so se bližati hladnejši dnevi, ki bi lahko onemogočili betoniranje temeljev za 80-tonsko tehtnico in s tem sploh nje-no postavitev v letošnjem letu. Ker tudi nalogi neposredno nadrejenih na tov. Korenini niso imeli nobenega vpliva in je čas tekkel, je posegel vmes tehnični direktor, da bi napravil tej samovolji in prepričkom konec. Izdal je pismo odločbo, s katero je dal obratovodstvu konstrukcijske delavnice nalog, da odstopi del svojega skladišča.

Toda zadeva s tem ni bila končana, ker tov. Korenini tega naloga ni izpolnil. Ko je dobil odločbo tehničnega direktorja, je izjavil, da bo predlagal sklicanje obratnega delavskega sveta konstrukcijske delavnice, kateremu bo prikazal nastalo situacijo in zahteval, da potrdi njegovo stališče.

Mislil, da bi moral v primeru, če bi DS obrata zasedal in sklepal o tem vprašanju, biti obratovodja prvi, ki bi si moral biti na jasnem o stanju naše rekon-

strukcije ter bi moral članom DS predlagati in zagovarjati sklep, da se del skladišča odstopi in ne prav nasprotno. Prepričan sem tudi, če bi bili člani DS konstrukcijske delavnice pravilno informirani o problemu, bi v primeru sklepanja sigurno glasovali za to, kar je narekovala korist železarne. Končno gradimo novo električno peč zaradi tega, ker potrebujejo valjarne in s tem vsa železarna več kvalitetnega jekla, ne pa zato, ker se nam zdi tistim, ki imamo s tem opravka, prijetno prepričati se več tednov okoli nekaj kvadratnih metrov skladiščnega prostora.

Menim, da je treba trmasto vztrajanje tov. Korenini in negiranje vseh nalogov ter prepričevanj le nekoliko podrobneje analizirati in postaviti stvari na pravo mesto.

CDS železarne je na enem izmed zasedanj pred leti sprejel sklep, da začnemo z rekonstrukcijo našega podjetja. Ko je bil ta sklep sprejet, smo se morali vsi zavedati, da bomo poleg nove valjarne na Beli gradili tudi določene nove agregate v že obstoječih obratih in da bodo pri tem nastale specifične situacije, kjer bo potrebno včasih z večjimi ali manjšimi težavami najti določene rešitve, ki bodo ta ali oni obrat nekoliko prizadele. Kam bi prišli z rekonstrukcijo, če bi se vsi naši obratovodje postavili v takšnih primerih kot je zgornji, na enako stališče kot tov. Korenini? Menim, da bi lahko z rekonstrukcijo, ki

jo izvajamo v obratih kot je martinarna in drugje, takoj prenehali.

Za ilustracijo dobre volje naših obratovodij v takšnih primerih navajam konkreten primer.

Letos spomladi smo pričeli graditi jamo za staro železo za ASEA peč pod Sava žerjavom. V zvezi s tem smo se dogovorili, da bo treba postaviti skladišče kokil martinarne izpod Sava žerjava na konec halde. Obratovodja martinarne inž. Čop je dobil ustrezen nalog in še na misel mu ni prišlo, da bi ugovarjal, ker se je zavedal, da zahteva izvedba rekonstrukcije tudi določene žrtve posameznih obratov. Dobro je vedel, da bo delo na novem skladišču dosti bolj težavno kot pod Sava žerjavom, ker bo imel na razpolago motorno dvigalo namesto žerjava, ker bodo težave s precej daljšim transportom, ker je skladišče zelo oddaljeno od martinarne in ker je še vrsta drugih neprijetnosti. Če gledamo s stališča martinarne, bi bil inž. Čop dosti bolj upravičen, kot je sedaj tov. Korenini, upirati se tej preselitvi, predlagati sklicanje obratnega delavskega sveta, ga prepričati, da je takšna preselitev skladišča kokil za martinarno neprimerna in se na podlagi sklepa upreti izvedbi naloga. Vendar je gledal na interese vsega kolektiva, čeprav se je pri tem dobro zavedal, da bo imela martinarna s skladiščem kokil na haldi več težav kot pod Sava žerjavom. Ker druga rešitev tega problema ni bila možna, je preselitev izvedel.

To je samo eden izmed takšnih primerov iz martinarne,

vendar vemo, da jih je bilo že precej in jih bo še več, čim bolj se bo bližala gradnja električne peči in valjarne na Beli h koncu. Lahko navedem še to, da bodo največje težave ob začetku obratovanja bluminga, ko bo treba med obratovanjem zamenjati v martinarni ozke tire s širokimi in bomo pričeli vlivati 5-tonske ingote ter 8-tonske brame. Če bo pri tem sodelovanje posameznih obratov takšno kot si ga zamišlja tov. Korenini, potem pri končni fazi rekonstrukcije martinarne, ki bo že ob najtesnejšem sodelovanju in dobri pripravi zelo težavna, sploh ne bomo uspeli!

Vsemu kolektivu železarne, posebno pa še vodilnemu kadru, mora biti jasno, da izvedba rekonstrukcije ni stvar enega ali dveh obratov, ki sta neposredno prizadeta. Sklep DSŽ, da pričnemo z rekonstrukcijo, velja za vse in naša naloga je, da pomagamo to težavno delo čim prej in čim bolje opraviti. Ne smemo misliti, da če nismo neposredno prizadeti, nas to, milo rečeno, sploh ne briga in gledamo samo na svoje lastne ozke interese, za katere pa je še vprašanje, če so res pravi!

Ob koncu bi postavil samo še vprašanje, kako lahko zahtevamo proizvodno disciplino ter pričakujemo dobro voljo pri proizvajalcih, ki jih dela na rekonstrukciji tudi pogosto prizadenejo z ózirom na poslabšanje delovnih pogojev, če naletimo na takšna nemočja pojmovanja o izpolnjevanju nalog in rekonstrukciji pri obratovodji. Odgovor na to je lahek in nam vsem jasen!

inž. Avgust Karba

Šaržirna košara za novo ASEA električno peč je že pripravljena. Trenutno pa se je zataknilo pri gradnji 80-tonske tehtnice za novo električno peč, o čemer danes poročamo

Kolektiv elektropeči pred velikimi nalogami

(nadaljevanje s 1. strani)

nega po sedaj že zastarelih tehnoloških postopkih. Letos smo te postopke postopoma spremenili, ker kvaliteta tako proizvedenega jekla zaradi vedno ostrejših zahtev naročnikov ni več odgovarjala. Tako smo pri prokron kvaliteta povsem odpravili pretopitveni način tehnologije, pri katerem je bila možnost za zgrešitev analize večja in tudi kvaliteta jekla slabša. Poleg tega smo pri teh jeklih znižali ogljik na 0,04 % in celo na 0,03 %, kar dosega jo v Evropi le redke elektrojeklarne. Pri manganskih jeklih smo prav tako prešli od pretopitvene tehnologije na normalni proces z dvema žlindrama, medtem ko je bila pri transformatorskih jeklih znižana meja za ogljik od prejšnjih 0,08 % na 0,04 odstotka. Pri jeklih za potrebe kvarne pa je predlagana specifikacija cenikov z ózirom na mehanske lastnosti, ker so bile do sedaj določene

cene samo za tri vrste za li-varno.

Sprememba tehnologije proizvodnje zgoraj navedenih vrst jekla, ki je predvsem posledica zaostrenih kvalitetskih zahtev naročnikov, zahteva več umskega in fizičnega napora proizvajalcev, poleg tega pa je tudi riziko proizvodnje večji. Iz tega razloga je sprememba cenikov upravičena in bo preko odgovornih služb predložena DS železarne v potrditev.

M. M.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem sindikalnemu odboru obrata elektro delavnica za denarno pomoč, ki mi je bila nudena v času moje dolge in težke bolezni.

Prisrčna zahvala še posebej tov. Cirilu Vistru, ki je pripeljal sodelavce na obisk. Še enkrat vsem najlepša hvala.

Silvo Derganc

Pet proizvodnih rekordov ...

(nadaljevanje s 1. strani)

je vidno tudi po izredno visoki storilnosti 1791 kg na uro na moža, ki je za 437 kg na uro na moža višja od povprečne v preteklem letu. V kolikor bomo ustvarili v lužilnici še boljše pogoje dela, smo lahko prepričani, da ta rezultat ne bo samo rekord.

V žarilnici so s 3728 tonami žarjenih trakov in žice dosegli rekordno mesečno proizvodnjo. Dosežena je bila doslej najvišja storilnost žarilnice s 554,3 kg na uro na moža, predvsem zaradi vestnejšega dela in prizadevanja za zmanjšanje zastojev na zvonastih pečeh, kjer je rekordna storilnost 1539,8 kg na uro na moža za več kot 300 kilogramov na uro na moža višja od lanske povprečne storilnosti na teh pečeh. S pričetkom obratovanja novih treh peči, ki je predviden še pred koncem leta, pa čakajo naše žarilce in vse ostale vodilne kadre dodatne naloge in verjetno tudi težave, ker bo treba, zaradi pomanjkanja prostora v žarilnici, zelo dobro in brez zastojev usmerjati transport 2-3 tonskih kolobarjev hladno valjanih trakov in kar najvestneje ter hitro zakladati peči. Od vsega tega je namreč odvisno povečanje proizvodnje v hladni valjarni, predvsem na Siemag valjčnem stroju. Vse to bo potrebno, če bomo hoteli izpolniti družbeni načrt v letu 1965, ki bo 25.000 ton hladno valjanih trakov, kar je za 39 % ali 7000 ton več kot lansko leto in 5000 ton več kot v letošnjem letu.

Proizvodnja pocinkane žice je bila z 808 tonami prav tako rekordna. Ta rezultat pa še vedno ni pokazatelj obratovanja brez težav in zastojev. V pocinkovalnici ima-

mo namreč vedno več težav zaradi slabe kvalitete pocinkovalnih železnih kadi, zaradi katerih smo imeli ob preboju cinka skozi stene kadi na grelne spirale že večkrat nekajdnevne zastoje. Tak primer smo imeli tudi v oktobru na pocinkovalni progi II za polno pocinkanje, ko nam je iz nove pocinkovalne kadi, ki je bila šele mesec dni v obratovanju, izteklo več ton cinka v peč. Kvaliteta kadi je zato trenutno največji problem v pocinkovalnici.

Tudi žičarji in patentirarji niso držali križem rok v oktobru. Oboji so dosegli v letošnjem letu najvišje mesečne proizvodnje. V žičarni se pozna predvsem manjše število dopustov in tudi vseh drugih zastojev na žičarskih strojih, kar je zasluga večine žičarjev in tudi vzdrževalnih ekip. Mnogo pa pove tudi podatek, da je storilnost žičarjev v oktobru 140 kg na uro na moža, ki je za 35 % višja od povprečne storilnosti v preteklem letu. Patentirarji pa so lahko ves mesec obratovali z veliko EWB patentirno progo, kar se ne zgodi vsak mesec. Še vedno namreč primanjkuje od časa do časa toplo valjane žice za patentiranje.

Peti rekord v EE je bil razumljivo dosežen v odpremi s 6557 tonami žice in trakov, ker je odprema le odvisna od proizvodnje žičarne in hladne valjarne, ki je bila v oktobru v obeh obratih visoka. Odprema bi bila še večja, da ni prišlo zadnje dni v mesecu do katastrofalnih poplav, torej v dneh, ko je odprema navadno največja.

Celotnemu kolektivu hladne valjarne in žičarne za dosegene proizvodne uspehe iskreno čestitamo!

M. L.

Nesreče

TALILNICE

PLAVZ

Janez Bregant, delavec na livnem polju, je zapenjal grodelj, pri tem pa so mu klešče spodletele in si je poškodoval palec leve roke.

Ahmed Kliko, delavec na livnem polju, je mazal žilindrne skrinje. Pri tem mu je sodelavec po nesreči vrغل vroč material za vrat in na lopatico, kjer je dobil opekline.

MARTINARNA

Mihael Jazbec, orodni kovač, se je opek, ko je krivil železne drogove in mu je pri tem spodletelo.

Drago Delič, pomočnik čistilca preboda, je čistil prebodni žleb in mu je pri tem padel kosček vročega materiala za čoklo, da je dobil opekline na peti.

Jože Rožič, dninski delovodja, je šel mimo ponovčarja, ki je čistil žleb za tekoči grodelj. Kos železa mu je priletel v levo oko in mu ga poškodoval.

Mirko Kraševac, topilniški pomočnik, je zapenjal železni zaboj in si pri tem poškodoval sredinec desne roke.

Hizmo Mulalić, pomočnik čistilca preboda, je zapenjal dvizžno mizo SM peči in si pri tem poškodoval sredinec leve roke.

Ivan Kovač, jamski pomočnik, si je opek, ko je zapenjal nad zapestjem, ko je zapenjal žilindrno banjo.

Miloš Kovačević, plamenski rezalec, je rezal na haldi jeklen blok. Zaradi vlage je eksplodirala žilindra, ki pri tem nastaja in opekla pone-srečenca po obrazu.

LIVARNE

Cirila Anderliča, sodarja, je oplazila po kazalcu leve roke krožna žaga, ko se je utrgala.

Rabid Gerzić, izpraznjevallec kokil, si je poškodoval stopalo leve noge, ko mu je pri zapenjanju železne plošče spodletela kokila.

SAMOTARNA

Ekrem Maloč, sušilec glin, si je poškodoval desno nogo, ko se je prevrnil skip.

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI-

KONSTRUKCIJSKE DELAVNICE

Marko Unetič, monter na montažnem oddelku, je v pražarni z avtogensko pištolo rezal sesalno prašno cev. Ker je bila cev močno nagrižena, se je del cevi predčasno utrgal in med nihanjem ponesrečencu poškodoval koleno desne noge.

Franco Kocjančiču, obloč-nemu varilcu na montažnem oddelku, je med vrtanjem blokiral ročni zračni vrtni stroj. Ko ga je poskušal ponovno usposobiti, je stroj začel delovati in mu poškodoval levo roko.

Ivanu Lesjaku, ključavničarju v konstrukcijski delavnici, je med krivljenjem pločevine na valjčnem stroju delček odkrušenega jekla poškodoval desno oko.

VZDRŽEVANJE JAVORNIK

Franco Pretnarju, strugarju v mehanični delavnici, je med brušenjem ploščatega železa potegnilo prst med brusilno kolut in oporno nogo ter mu ga poškodovalo.

ENERGIJA

Cirilu Ferjanu, kurjaču kotla III, je med čiščenjem parnega kotla padel prah v oči.

Prizadevamo si, da je zastoj čim manj

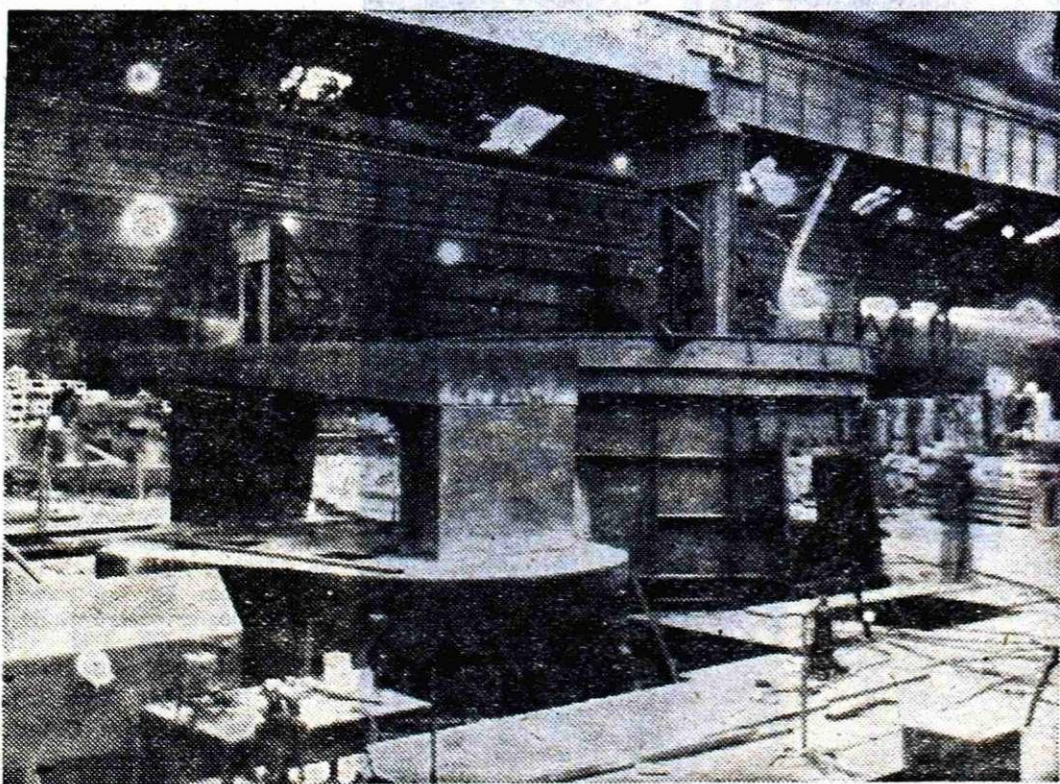
To pot sem obiskal Franca Cerkovnika, delovodjo ključavničarjev — vzdrževalcev v HVZ.

Franco Cerkovnik je v naši železarni že dvajset let. Že v prvem letu učenja oziroma svoje vajenske dobe je bil dodeljen v vzdrževalno delavnico v starih predelovalnih obratih in jo je zapustil le med služenjem vojaškega roka. Pogovarjala sva se o načinu nagrajevanja in sploh o problemih, s katerimi se srečujejo vzdrževalci vsak dan pri svojem delu. Sicer pa naj pripoveduje sam:

»V zadnjem času so osebni dohodki kar v redu, ker je tudi proizvodnja v hladni valjarni in žičarni visoka. Vzdrževalci smo plačani po uspehu obrata, zato si prizadevamo, da je zastoj čim manj oziroma da so zastoji čim krajši. Seveda pa imamo pri svojem delu večkrat težave. Tako izgubimo veliko časa s stalnim popravilom jermenic na Grüna žičarskih strojih, ki pa bodo, vsaj tako upamo, kmalu preurejeni. Sedaj namreč postavljajo v žičarni nove ameriške žičarske stroje in ko bodo začeli obratovati, se bomo lotili preureditve prej omenjenih Grüna strojev. Skrbni nas nekoliko, kako bo z vzdrževanjem novih ameriških strojev, ki so vsi izdelani po colskem merskem sistemu, kako bo z nadomestnimi deli?

Tudi v hladni valjarni imamo vzdrževalci dovolj dela, saj je treba nenehno skrbeti za nemoteno obratovanje posebno Siemag stroja, na katerem so okvare zelo pogoste. Toda z rednim in vestnim vzdrževanjem imamo kar precej uspeha.

Tudi delavcev imamo dovolj, prav pa bi bilo, da bi v bodoče morda bolj načrtno skrbeli za kadre s tem, da bi dobili tudi k nam že vajence, ki bi jih lahko v zadnjem letu njihovega učenja postopoma upeljali. Sedaj dobimo že kvalificirane delavce, ki jih moramo po nekaj mesecev priučevati. Naj omenim še to, da bi bilo prav, če bi bili VK I. vzdrževalci bolj plačani. Sedaj je njihova postavka enaka tarifni postavki I. valjavca na Siemag stroju. Toda z ozirom na zahteve po strokovni izobrazbi in sploh delo, ki ga morajo opravljati, na popoldanski in nočni dnini samostojno vodijo izmeno, bi bilo prav, če bi bili njihovi osebni dohodki višji.

Montažna dela pri gradnji nove ASEA električne peči sedaj hitro napredujejo

Operativni plan v oktobru izpolnjen s 102 odstotka

Izpolnitev po obratih:

Ekonomska enota	Izpolnitev operativnega načrta skupne proizvodnje v %
plavž	94,3
martinarna	97,0
elektropeč	96,8
livarna	116,0
opekarna	102,1
TALILNICE	97,1
težka proga	95,1
srednja in lahke proge	113,3
valjarna 2400	112,0
valjarna 1300	108,2
žična valjarna	107,4
jeklovlek	113,2
VALJARNE	104,7
hladna valjarna	127,5
žičarna	115,1
žebljarna	112,7
cevarna	98,2
elektrodni oddelek	111,3
PREDELOVALNI OBRATI	114,6
ŽELEZARNA	102,0

Železarna Jesenice je v oktobru presegla operativni načrt skupne proizvodnje za 2%. Blagovna proizvodnja je bila dosežena s 106,8%. Tudi finančni načrt v oktobru je bil presežen.

Talilnice so izpolnile operativni načrt skupne proizvodnje samo s 97,1%. V tej enoti sta samo livarna in opekarna izpolnili načrt skupne proizvodnje. Na plavžih je bil vsip slabo klasiran zaradi dežja ter je bila kvaliteta surovega železa slabša kakor v septembru. Martinarna ni izpolnila načrta zaradi delnega obratovanja na pet peči (več kot pol meseca). Peč B je bila skozi ves mesec v generalnem remontu. Elektropeč ni izpolnila plana zaradi tega, ker je imela v začetku meseca redukcijo toka. Peč I. je bila zato izven obratovanja 63 ur, peč II pa 53 ur.

Valjarne so presegle operativni načrt skupne proizvodnje za 4,7%. V tej enoti le težka proga ni izpolnila operativnega načrta in to zaradi visokega odstotka zastojev (18,2%), ki so bili v glavnem mehanski in električni. Lahke proge so imele v začetku meseca težave z vodno energijo in je bilo zaradi tega 43 ur izgube pri proizvodnji. Žična valjarna je obratovala v redu, valjali so kvalitetno valjano žico. V valjarni 2400 so imeli v remontu potisno peč skoraj en teden (popravilo dna). V valjarni 1300 pa je bil plan presežen kljub dvodnevni izpadu vroče valjane pločevine zaradi okvare na kablju. Jeklovlek je imel v oktobru rekordno proizvodnjo 577,4 tone in sicer zaradi dobre preskrbe z vložnim materialom, vendar so imeli težave z brusilnimi koluti.

Predeložalni obrati so operativni plan skupne proizvodnje presegli kar za 14,6%. V tej enoti le cevarna ni izpolnila plana, zaradi pomanj-

kanja vložnega materiala z Javornika. (Na Javorniku pomanjkanje vodne energije). Tako varilna agregata 3 in 4 nista obratovala 4 dni, izpad proizvodnje pa znaša 18 ton. Hladna valjarna se je približala letnemu proizvodnemu planu in ga tudi kot prva v železarni 6. novembra izpolnila. V žebljarni so imeli težave zaradi slabe kvalitete kartonske embalaže. Kolektiv elektrodnega oddelka je v oktobru dosegel rekordno proizvodnjo 656 ton in rekordno odpremo 695 ton. 12. oktobra je začela poizkusno obratovati nova sušilna peč italijanske firme FELLIND, s čimer je bilo odpravljeno ozko grlo pri sušenju elektrod.

Janez Rozman

DE šamotarna

Temeljita razprava o kvaliteti izdelkov

V šamotarni so začeli temeljito razpravljati o kvaliteti svojih izdelkov. Da bi bila razprava o tem vprašanju čim boljša, so na zadnjo sejo delavskega sveta povabili tudi obratovodjo jeklarne inž. Stanka Čopa, ki se je vabilu rad odzval.

Uvodoma je navzoče obratovodja šamotarne seznanil s kvalitetno problematiko šamotnega gradiva, ki je bila iznešena na zadnjem sestanku komisije za jeklarne pri UJŽ. Prikazal je, kako veliko vlogo ima dobra ali slaba kvaliteta opeke pri vlivanju in nadaljnji predelavi jekla. Posebno pozornost bo kolektiv moral posvetiti kanalski opeki s tem, da bo izboljšal estetsko obliko formata, kvaliteto in povečal upogibno trdnost na 70 kg/cm², torej na dobro žganje.

V nadaljevanju je obratovodja poudaril, da je od kvalitete kanalske opeke odvisna količina nemetalnih vključkov v blokih. Glede ponovne opeke je dejal, da mora biti trda in gosta, ker je le taka odporna proti abraziji in kemičnim vplivom žlindre. Ker je sedanja kvaliteta ponovne opeke kislega značaja in je njena kemična odpornost ne glede na druge izredno dobre rezultate slaba, so na sestanku UJŽ razpravljali o prehodu na povečanje Al₂O₃ v opekah, seveda pri istih mehanskih in fizikalnih lastnostih. Omenil je, da bo tudi kolektiv šamotarne v bližnji prihodnosti začel izdelovati opeko z večjim odstotkom Al₂O₃ in na ta način skušal doprinese svoj delež k povečanju vzdržnosti ponovc. Glede slabe kvalitete nekaterih izdelkov je omenil, da je krivda na samem kolektivu. Tako

ni dovolj pozornosti že v začetni fazi dela, ko namletek šele pripravljajo, meljejo in mešajo. Ne upoštevajo vedno predpisane sestave, polizdelki so slabo izdelani, posebno pri pzo. SR4/1, kanalski opeki itd., kar otežkoča nadaljnje končno oblikovanje.

Na poslabšanje kvalitete vpliva tudi neenakomerno stiskanje upora prevleke različne mazilnih olj, slabo in forsirano sušenje, vkladanje opek s prevlečnim odstotkom vode, premajhna pazljivost pri žganju, izkladanju in odpremi.

Vse te in niz drugih podobnih slabosti bo kolektiv šamotarne moral odpraviti, če bo hotel, da bo zadovoljil vse kvalitetne zahteve talilnice, ki bodo po rekonstrukciji prešle na sodobnejšo tehnologijo vlivanja jekla.

Obratovodja jeklarne inž. Čop je analiziral slabe in dobre lastnosti izdelkov kolektiva šamotarne. Opozoril je na nekaj glavnih problemov, ki nastajajo zaradi slabe kvalitete šamotne opeke.

Pri kvaliteti kanalske opeke je omenil poz. II, pri kateri bo moral kolektiv paziti na dimenzije, ne glede na to, da JUS predpisuje ± 2% tolerance. Netočne mere povzročajo izredne težave in jih včasih kaj težko odpravijo. Pri ostalih pozicijah ni tolikšnega odstopanja, fizikalne lastnosti pa so pohvalne.

Tudi pri ostalem odlivnem materialu nimajo posebnih težav, ker ni tolerančnih razlik pri merah. Tudi pri novih izdelkih, kakor 4 KBR, ni pripomb, čeprav je njihova izdelava precej zahtevnejša.

Posebno pozornost je po mnenju inž. Čopa treba posvetiti opeki za obzidanje ponovčnih drogov. Ker je od te opeke odvisno, vsaj v precejšnji meri, ali bo litje uspešno ali ne, je treba opeko že z lasnimi razpokami odstranjevati in izločiti. Vsa opeka za lijake mora vzdržati večkratne temperaturne spremembe, v nasprotnem primeru lahko nastane škoda pri vlivanju jekla.

Inž. Čop je pripomnil, da je v naši železarni strožji kriterij pri vlivanju, kakor v drugih železarnah. Temperatura jekla je pri nas mnogo večja kot v Zenici, zato pri nas tudi ponovna opeka nima iste oziroma enake vzdržnosti.

Inž. Čop je tudi dejal, da so sestanki, na katerih razpravljamo v prisotnosti obeh kolektivov o kvalitetnih vprašanjih, izredno pomembni in uspešni ter potrebni.

V nadaljevanju so člani delavskega sveta razpravljali o tehničnem poročilu obratovodje šamotarne in o finančni analizi, ki jo je posredoval kalkulanti. Predlagali so, da bi sistem obračunavanja izpremenili tako, da bi ustanovili več skupin, kar bi vsekakor pozitivno vplivalo na proizvodnjo in kvaliteto.

aR

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega draga moža in očeta

SLAVKA LAMPREHTA

se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in počutili njegov s pomin.

Zahvaljujemo se dr. Michaelu Sajevcu za dolgotrajno zdravljenje. Prav tako smo dolžni zahvalo primarju dr. Brandstetterju ter ostalemu zdravniškemu in medicinskemu osebju internega oddelka jeseniške bolnišnice, ki so mu v zadnjih tednih življenja lajšali njegovo trpljenje.

Zahvaljujemo se dobrim sosedom za vso pomoč, darovalcem vencev in cvetja, pevcem ter vsem, ki so ga v tako lepem številu pospremili v njegov poslednji dom.

Žalujoči: žena Ivanka, hčerki dr. Zora Rijavec in Silva Gabrovšek z družinama ter ostalo sorodstvo.

V šamotarni si bodo prizadevali izboljšati kvaliteto svojih izdelkov

Nov način proizvodnje grodlja v konvertorju Odlitek iz jeklene litine težak 450 ton

O novem načinu proizvodnje grodlja v konvertorju, ki ga razvija znana švedska železarska družba »Stora Kopparbergs Bergslag AB« v svoji železarni Domnarvret, so sedaj že na razpolago nekoliko bolj podrobni podatki.

Shema same naprave je razvidna iz skice. Osnovni agregat za izvajanje procesa je poševno ležeči konvertor, ki je po konstrukciji zelo podoban Kaldo konvertorju in se med obratovanjem tudi vrti s hitrostjo 20 obratov v minuti. V ta konvertor kontinuirno zakladajo železno rudo, dodatke in koks. Ogljik

vetu izvedli poskuse tudi na 30-tonskem kaldo konvertorju, ki je sicer normalno namenjen za proizvodnjo jekla. Dosegli so proizvodnjo 4,5 tone grodlja na uro, porabo koks 450 kg na tono grodlja in porabo kisika 415 Nm³ na tono grodlja. Ker pri teh poskusih v 30-tonskem kaldo konvertorju niso uporabljali

primerjavi z normalnim grodljem iz plavža, znatno preveč žvepla.

O vzdržnosti ognjeodporne obzidave konvertorja pri tem procesu še nimajo dokončnih podatkov, vendar računajo, da se bo gibal okoli 10 kg na tono grodlja.

V primerjavi s plavžem kažejo dosedanje rezultati poskusov, da bo imel postopek v konvertorju naslednje prednosti:

1. Uporablja lahko drobno rudo in zato odpadejo naprave za sintranje ali peletiziranje.

2. Poraba koks je za okoli 20 % nižja, vendar je pri tem potrebno upoštevati, da odpade plavžni plin kot stranski proizvod, ki ga potem uporabljamo kot gorivo.

3. Uporablja lahko koks cenejše vrste, ker ni zahtev z ozirom na njegove mehanske lastnosti.

4. Količine silicija, mangana in fosforja v grodlju so lahko zelo nizke. Za fosfor velja to tudi v primeru uporabe železnih rud z visokim fosforjem.

5. Regulacija postopka je precej enostavna.

6. Za agregate majhnih in srednjih zmogljivosti bodo verjetno investicijski stroški skupno z napravo za proizvodnjo kisika nižji kot pri plavžu.

Izkušnje s podobnimi postopki za proizvodnjo grodlja kažejo, da bo po vsej verjetnosti tudi postopek proizvodnje grodlja v konvertorju primeren le v posebnih primerih in še to samo za majhne ali največ srednje zmogljivosti. Zato ne kaže, da bi resneje ogrožal plavže, kot osnovne agregate za proizvodnjo grodlja.

Zgodovina jeklene litine je pričela dejansko teči leta 1855, torej pred dobrimi sto leti, ko so na pariški svetovni razstavi prvič razstavili tudi jeklene odlitke. Od takrat se je ta veja železarstva vedno bolj uveljavljala in tudi teža odlitkov je s časom naraščala od nekaj deset kilogramov do nekaj sto ton.

Do nedavnega najtežji odlitki iz jeklene litine niso prekoračili teže 400 ton, pred kratkim pa so v zahodnonemški železarni »Ruhrstahl Heinrichshütte« v Hattigenu odlili odlitek težak 450 ton. To je do sedaj najtežji odlitek, ki so ga kdajkoli odlili v enem samem kosu.

Pri pripravah za odlitje tega težkega odlitka je bilo potrebno izredno ozko sodelovanje med livarno, ki je izdelala kalup in martinarno, ki ga je morala odliti, saj so morali podrobno določiti vse posamezne operacije, ki so bile za odlitje tako velikega kalupa potrebne. Pred pričetkom vlivanja je bilo pripravljenih sedem SM peči za to akcijo, ki so morale obratovati po točno predvidenem časovnem načrtu. Toliko peči je bilo potrebno zaradi varnosti in zaradi naknadnega dolivanja. Vlivanje je bilo izvedeno s petimi ponovkami, v katerih je bilo skupno 460 ton jekla. Po več kot 24 urah so izvedli dolivanje še z dvema ponovkami.

Samo vlivanje je trajalo skupno 40 minut in so pri tem natančno kontrolirali temperaturo raztaljenega jekla, kakor tudi potek samega vlivanja v kalup. Strje-

vanje odlitka je trajalo približno 40 ur, medtem ko so ga hladili šest tednov in potem pričeli odstranjevati kalup.

Brez dvoma pomeni odlitek tako velikega odlitka iz jeklene litine edinstven podvig v proizvodnji jeklepe litine, ki je zahteval veliko natančnih priprav, preciznega dela in popolne koordinacije posameznih faz dela.

K.

Železarski globus

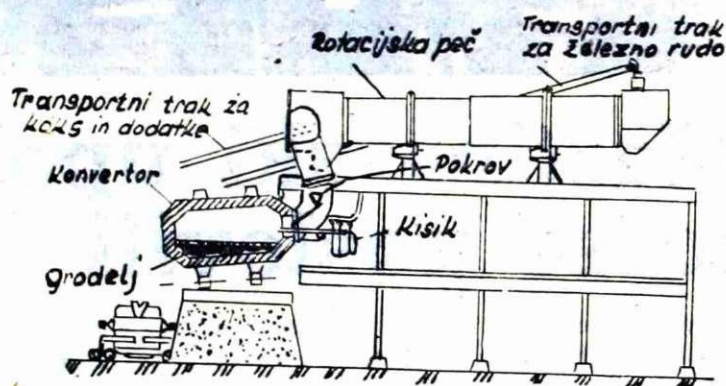
AVSTRALIJA — Skupne zaloge kvalitetne železne rude v Avstraliji cenijo na več kot 15 milijard ton. Ta ceneitev se oslanja na podatke družb, ki izkoriščajo nahajališča železnih rud in na rezultate geoloških raziskav državnih organov.

ITALIJA — V letu 1963 so proizvedle italijanske železarne skupno nekaj več kot 82.000 ton nerjavečega surovega jekla, kar je za skoraj 16.500 ton več kot v letu 1952. S to proizvodnjo je Italija med proizvajalci nerjavečega jekla na sedmem mestu na svetu. Pred njo so ZDA — 1.092.000 ton, Japonska — 363.000 ton v letu 1962 (za leto 1963 ni podatkov), Zahodna Nemčija — 216.000 ton, Francija — 211.000 ton, Švedska — 164.000 ton in Velika Britanija — 169.000 ton.

PERU — V bližini Pampachirija so odkrili novo nahajališče železne rude, katerega zaloge cenijo na okoli 3 milijarde ton. Nahajališče je dolgo 70 km in široko 1 kilometer, medtem ko je ruda magnetitna in vsebuje 60 do 70 % železa.

VELIKA BRITANIJA — Letos poleti je začela obratovati v Veliki Britaniji nova jeklarna, ki pripada železarski družbi »Park Gate Iron and Steel Comp. Ltd.« Jeklarna ima dva 75-tonska Kaldo konvertorja in 75-tonsko obločno električno peč, medtem ko se bo letna zmogljivost te železarne povečala od sedanjih 425.000 na 800.000 ton surovega jekla.

ZAHDNA NEMCIJA — Zahodnonemška železarna »Stahlwerke Bochum AG« v Bochumu je pričela proizvajati tri nove vrste nerjavečega jekla: Pyron M 9, Pyron M 13 in Pyron M 16. Te vrste jeklo je odporno do temperature 800, 850 oziroma 900 stopinj C in izkazuje tudi dobro odpornost proti vplivu žvepla. Poleg tega je to jeklo tudi dobro varljivo.

iz koks reducira železne okside iz rude in nastali ogljikov monoksid zgoreva s kisikom, ki ga vpihavajo v konvertor, v ogljikov dioksid in pri tem razvija toploto, ki je potrebna za odvijanje procesa v konvertorju. Pri tem pospešuje vrtenje konvertorja prenos toplote z dimnih plinov na talitev v konvertorju. Temperatura procesa se giblje med 1300 in 1350° C.

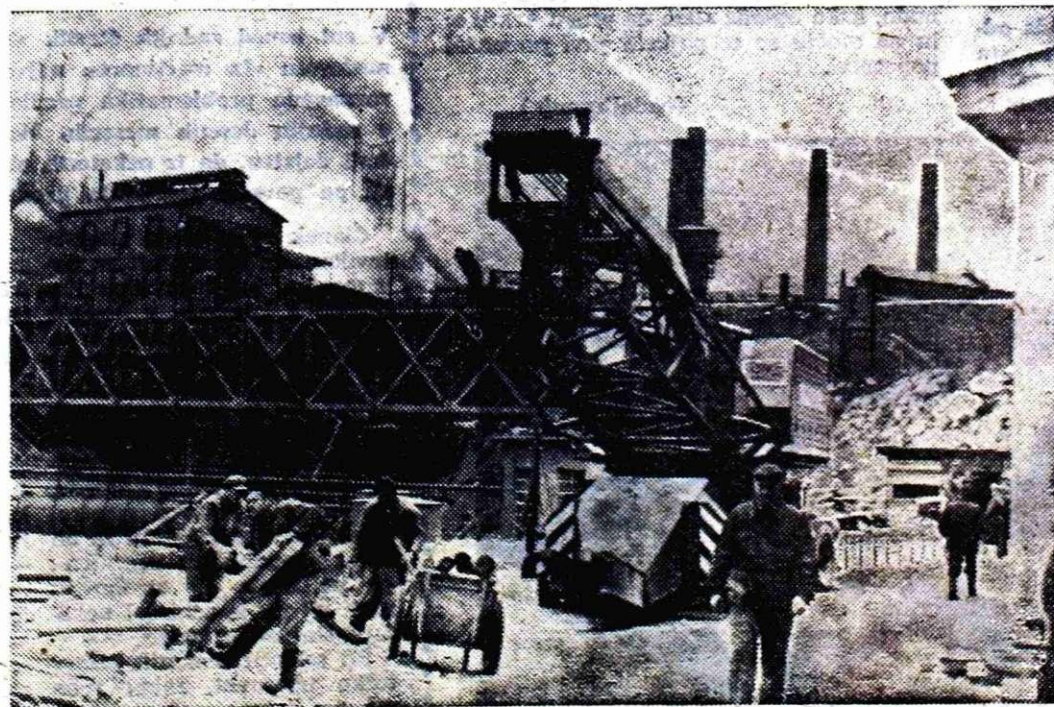
Grodelj in žlindro, ki nastaneta med procesom, izpuščajo od časa do časa iz konvertorja. Temperatura dimnih plinov, ki izhajajo iz konvertorja, je precej visoka in jih odvajajo v rotacijsko peč, kjer ogrevajo železno rudo pred dodajanjem v konvertor na temperaturo okoli 700° C. Na ta način izkoristijo okoli 40 % občutne toplote dimnih plinov, ki jih nato po predhodnem čiščenju izpuščajo skozi kamn v atmosfero.

Kot posebno metalurško prednost tega postopka navedajo možnost, da se ne reducira spojin silicija, mangana in fosforja, tako da lahko pri uporabi železne rude z visokim fosforjem proizvajajo grodelj, v katerem je ta element zelo nizek. Istočasno pa ima po metalurški strani tudi dve slabi strani. Prva je, da so izgube železa v žlindri večje kot pri normalnem procesu proizvodnje grodlja v plavžu, saj je železa v žlindri okoli 4 %. Druga slaba stran tega postopka je, da vsebuje grodelj 0,1 do 0,2 % žvepla, kar zahteva naknadno razžveplanje izven konvertorja.

Poleg poskusov v majhnem konvertorju, so v Domnar-

rotacijske peči za predgrevanje železne rude z dimnimi plini, računajo, da bi v takšnem primeru znižali porabo koks na 400 do 450 za tono grodlja in porabo kisika na 300 do 350 Nm³ na tono grodlja.

Analiza grodlja, ki so ga proizvedli v 30-tonskem kaldo konvertorju, je zelo zanimiva, saj je vseboval ta grodelj 3,62 % ogljika, 0,00 odst. silicija, 0,09 odst. mangana, 0,027 odst. fosforja in 0,124 odst. žvepla. Iz analize je razvidno, da je pri tem procesu redukcija silicija, mangana in fosforja dejansko minimalna, oziroma je pri siliciju sploh ni bilo, medtem ko vsebuje grodelj, v

V novi kisikarni bodo začeli montirati kisikove kolone

(Doživetja prve jugoslovanske ekspedicije v Arktiki)

Še o tehničnih izo

Vsaka izboljšava, ki pride v poštev za prijavo, zahteva določen študij in je v zvezi s tem treba žrtvovati prenekatero urico prostega časa. Poleg tega nosi vsak avtor — posebno v metalurgiji — velik riziko, če se bo predlog v praksi obnesel ali ne. Vse to pa je povezano z risanjem, pisanjem, ekonomskimi izračuni, potrdili, overitvami itd. No, ko je premošteno tudi to, pride predlog na oddelek za racionalizacijo, gotovo ne po n vzpodbudno. Avto dimo enko po ostaja milo pre leta v leto prej no. Predlaj predlog stal v so običaj pr ljudje z doletri odškodnina, k je mizerna sekal goče nagravt čiti kot v bud je prej na tno destimulati

Gore na Svalbardu

Take prireditve naj bodo tradicionalne

V soboto zvečer je bila v Čufarjevem gledališču osrednja prireditev praznovanja 45-letnice Svobode Jesenice. Do prireditve in s tem do kulturnega jubileja Jesenic so pokazali tokrat Jeseničani lep odnos. Dvorano gledališča so popolnoma napolnili. Praznovanje se je začelo že ob 18. uri z otvoritvijo slikarske razstave v delavskem domu, ki so se je med številnimi predstavniki jeseniškega kulturnega in političnega življenja udeležili tudi slikarji-amaterji Circolo Cividalese di Cultura Cividale iz Italije, ki na razstavi sodelujejo. Otvoritvi razstave je sledil pred gledališčem promenadni koncert pihalnega orkestra jeseniške Svobode, s katerim so poskrbeli za praznično razpoloženje številnih udeležencev prireditve. Pred prireditvijo v Čufarjevem gledališču je imel uvodni govor Jože Varl, predsednik Svobode Jesenice, ki je seznanil številno občinstvo s pričetkom kulturne dejavnosti na Jesenicah, delom jeseniške Svobode v dobi strankarstva po osvoboditvi in danes. Ker skrbi Svoboda Jesenice v vedno večji meri tudi za zблиževanje kulturnih odnosov z zamejskimi kul-

turnimi društvi, praznuje Svoboda svoj jubilej pod geslom »Kultura ne pozna meja.« Program je pričel ansambel narodnih plesov domače Svobode z gorenjskimi plesi. Sledil je nastop moškega pevskega zbora SPD »Edinost« iz Škufič na Koroškem, ki je z donečimi koroškimi narodnimi pesmi privabil marsikomu solze v oči, za dobro voljo pa je poskrbel njihov instrumentalni ansambel. Za Korošci je nastopil mešani pevski zbor Svobode »France Mencinger« Javornik — Kor. Bela s tremi umetnimi pesmimi. Dokazal je, da je največji in najkvalitetnejši mešani zbor v občini. Posebnega navdušenja so bili deležni Italijani iz Pontebe v Kanalski dolini. Tako mešani pevski zbor, kot folkloro sestavljajo v glavnem sami mladi pevci in plesalci, ki so bili deležni prav take pozornosti kot bratje Korošci. Program je dopolnil še domač komorni zbor z umetnimi, črnskim duhovnimi in narodnimi pesmimi ter ansambel narodnih plesov s srbskimi plesi. Za zaključek so zapeli domačini, gostje iz Avstrije in Italije, zbor iz Verdijeve opere

»Nabucco.« Združeni zbor je moral pesem ponoviti. Lepo sodelovanje sta dokazala tudi dirigenti. Prvič je na željo dirigenta komornega zbora dirigiral pevovodja iz Italije, drugič pa na željo gostov pevovodja komornega zbora. Občinstvo je zapuščalo dvorano navdušeno in z eno samo željo, da bi tako sodelovanje med našimi, avstrijskimi in italijanskimi kulturnimi društvi gojili še

v bodoče in da bi postala podobna prireditev pod geslom »Kultura ne pozna meja« na Jesenicah tradicionalna. Gostje iz Avstrije in Italije so si v nedeljo ogledali Bled, Bohinj, Vogel, Vrbo, Begunje in Drago. V Begunjah so izvedli gostje iz Italije na grobovih talcev žalno komemoracijo, ki bo ostala vsem v globokem spominu.

Ob slovesu na Bledu so izrazili predstavniki SPD »Edinost« iz Škufič v Avstriji in društva »Arturo Zardini« iz Italije željo po nadaljnjem sodelovanju in srečanjih tako v Avstriji, Italiji in Jugoslaviji. Vrnili so se domov polni najlepših vtisov in v prepričanju iskrenega prijateljstva, ki ga bo kulturno sodelovanje tudi v bodoče še utrjevalo.

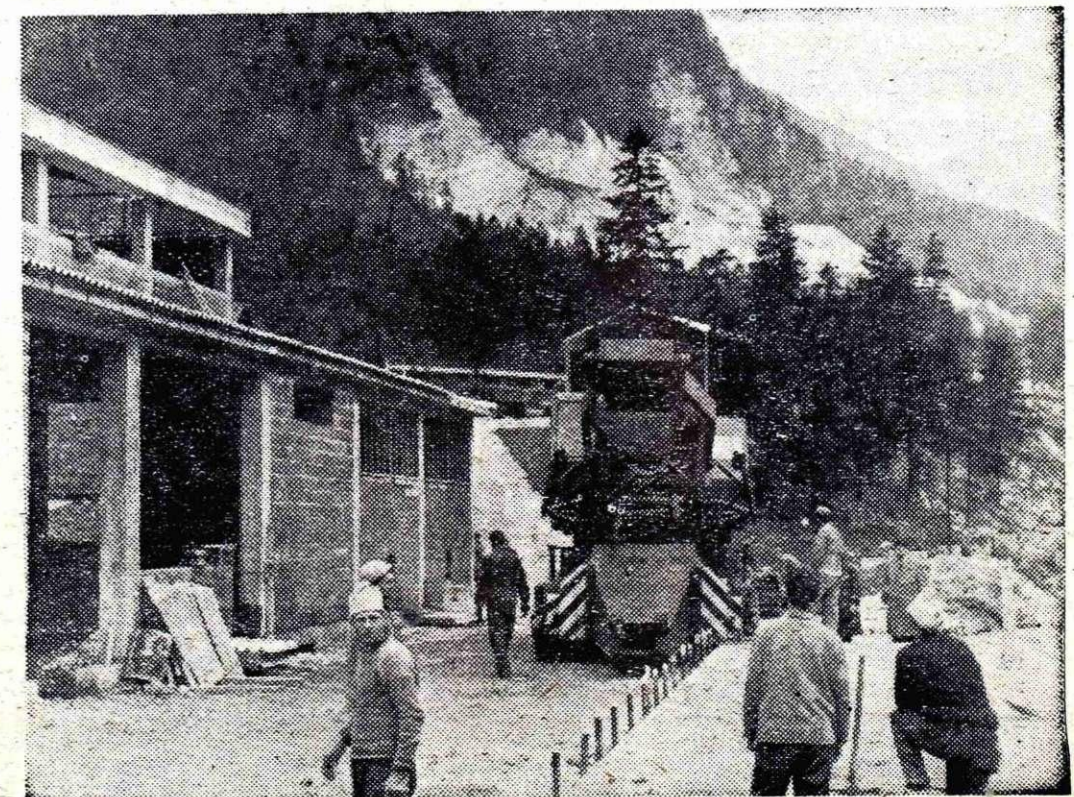
L.

Prevoz kolon v novo kisarno

V soboto, 7. novembra so prepeljali z Belškega polja v novo kisikarno največjo kisik kolono, dolgo 22 m in težko 77 ton.

Prevoz kisik kolon je opravilo podjetje EM Maribor ob sodelovanju avstrijske firme Wanko z Dunaja, ki razpolaga z ustreznimi transportnimi napravami. Doslej so v novo kisikarno prepeljali tudi tri manjše kisik kolone, tako da je prevoz večje opreme za novo kisikarno v glavnem zaključen. Omenimo naj, da je bil prevoz zelo težaven, saj so morali poglobiti cesto pod železniškim mostom pri kavperjih ter okrepiti most čez Savo pri Hermanu. Prav tako so morali utrditi teren pred izhodom iz stripper hale na Belškem polju.

oenci

bnj ver za sodelavce, h upojencev, dva sta j pozavil predsednik em novoru predvsem da m najtežje v naši zahval za ves njihov nartime inž. Čop, ki lel, dol skupaj s svo-

odari sakemu upoko- e bil adnje zaposlen. veselovkih prijeten ček kane, ki je pri- lovninvarišem dolgo an Ščerbič

izboljšavah

ga obajo in nato sle- spodbu« nagrada. Ne če bo zadel, toda zdi da sgrade (vzpod-!) su nekje med 20.000 marji, nekateri ži dočelo 30 ali 40 in predki in izje- sto več stotisoč ev. nekdo izboljšavo pri- železa milijon dinar- to bi reci mo za 000 drjev, ali deni- 000 drjev (več prav-) neli moje to ni budno avtorja nagra- enkr podjetju pa milijon prihranka iz leto, nej permanent- redladi je morda g štual več let, ker običaj predlagatelji z doletno prakso, dnina, ki jo dobi, zerna, kakor ni mo- nagra avtorju ozna- ot vzbu dne, ampak j nasno od tega — ulativ

Hokey: Cirkus sodnikov!

KRANJSKA GORA : OLIMPIJA 5:7 (2:1, 1:4, 2:2)

S temi besedami so v soboto zapuščali hokejsko igrišče pod Mežakljo gledalci, ki so si ogledali srečanje med Olimpijo in Kranjsko goro. Bilo jih je okrog tisoč. To srečanje je vodilo osem sodnikov iz raznih krajev države.

Prvo tretjino sta sodila Janetiž in Bertuš. Igra ni bila niti groba, še manj pa ostra, toda ta dva moža s piščalkami sta tekmovala, kdo bo izključil več igralcev. Kazni so kar deževale. Vrhunec neznanja v sojenju je bil v 12. minuti druge tretjine, ko

sta sodnika (če jih po tem izpadu še lahko tako imenujemo) Knežević in Donaval napravila pravo zmedo med igralci. Izključila sta dva igralca Kranjske gore, izgubila pregled nad igralci in naenkrat so se znašli na kazenski klopi vsi igralci Kranjske gore. Po krajšem posvetu med seboj sta izrekla tudi nekaj disciplinskih kazni, vendar za vzroke verjetno tudi sama ne vesta. Druga tretjina je bila kmalu končana in Donaval — Knežević se nista več pojavila na igrišču.

Na led sta prišla nova sodnika Đorđević in Kaltenekar. Hotela sta popraviti slab vtis kot tudi Cesar in Križ, ki sta vodila tekmo zadnjih deset minut.

Med srečanjem Olimpija : Kranjska gora je bilo izrečenih 17 kazni po dve minuti ali bolje rečeno, 34 minut so moštva igrala okrnjena za enega ali dva igralca. Izrečene pa so bile tudi disciplinske kazni, ki pa niso razvidne iz zapisnika. Gledalci so obsojali ta nenavadni razplet dogodkov, ker niso do kraja gledali lepe igre enakovrednih nasprotnikov, pač pa so morali spremljati »ekspibicije« nekaterih sodnikov, ki so vzbujali občutek, kakor da je tekma zaradi njih in da se zato hočejo uveljaviti po svoje. In to naj bi bili arbitri, ki bodo sodili in predstavljali sodniški zbor svetovnega prvenstva v hokeju na ledu leta 1966 pri nas.

U. J.

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

Pred sindikalnimi občnimi zbori

Sindikalne podružnice naše komune bodo imele v času od 1. novembra 1964 do konca februarja 1965 redne občne zборе, na katerih bodo poleg novih vodstev podružnic volili tudi delegate za konferenco Občinskega sindikalnega sveta, ki bo v jeseni 1965. Ob tej priliki je Občinski sindikalni svet analiziral delovanje sindikalnih podružnic ter v glavnem ugotovil naslednje:

Pri svojem delovanju so podružnice dajale vse preveč poudarka organiziranju raznih izletov in praznovanju raznih praznikov, premalo pa je bilo konkretnih razprav o nalogah sindikata, organizaciji proizvodnje, nagrajevanju, 42-urnem tedniku in ostalih važnih vprašanjih.

V manjših delovnih organizacijah je opaziti nepravilno sodelovanje sindikalnih vodstev z organi samoupravljanja. So celo primeri, da je predsednik podružnice tudi predsednik delavskega sveta ali upravnega odbora. Poleg tega sindikalni funkcionarji na raznih sestankih ne izražajo stališča podružnice, ampak svoja, kar kaže na to, da izvršni odbor podružnice ni vedno zavzel do nekega primera določenih stališč.

Iz analize je razvidno, da večina gospodarskih organizacij skrbi za dvig strokovnosti kadra, saj večina organizacij štipendira, vendar nekatere to delajo brez sistema. Še posebne težave pri vzgoji novega kadra pa se kažejo v manjših delovnih skupnostih.

Sindikalne podružnice tudi niso posvetile dovolj pozornosti zadnjim ukrepom ZIS, saj so o teh ukrepih razpravljali le v ožjem krogu s predstavniki družbeno-političnih organizacij, medtem ko so bili člani kolektivov dokaj

slabo informirani oziroma le iz dnevnih časopisov.

Takšne ugotovitve vsekakor kažejo na to, da bodo morale sindikalne podružnice spremeniti način svojega dela in svojo aktivnost usmeriti v bolj konkretno delo, tako da bodo res osnovni nosilec aktivnosti sindikatov v delovni organizaciji.

Ob pripravah na občne zборе je seveda nujno v ospredju tudi vprašanje novega kadra, saj je delovanje neke organizacije odvisno predvsem od kadrovskega sestava odbora.

V večini primerov vedno želimo pritegniti k sodelovanju ljudi s čim večjo afirmacijo, to pa pomeni, da so že zelo obremenjeni z ostalimi funkcijami. Zaradi tega je seveda nujno njihova aktivnost manjša, ker so preobremenjeni. Pri kadrovahju velikokrat pozabljamo na ljudi iz neposredne proizvodnje, ki delajo v samoupravnih organih, vendar še niso preobremenjeni s funkcijami.

Zato bodo morale biti priprave na občne zборе temeljite, predvsem pa bodo morali izvršni odbori sindikalnih podružnic pripraviti in podrobneje obdelati nekaj najvažnejših vprašanj s področja samoupravljanja, delitve dohodka, izobraževanje, rekreacije, družbenega standarda, medsebojnih delovnih razmerij, notranje zakonodaje in podobno.

Vsega tega pa ne bo mogoče v celoti konkretno obdelati na občnem zboru, zato naj bi občni zbor podrobneje načel le dva ali tri najvažnejše probleme, ostala problematika pa naj bi bila osnova za delovanje novih odborov podružnic v naslednji mandatni dobi. S. H.

ŠPORTNE BRZOJAVKE

Eden najboljših jugoslovanskih branilcev v hokeju na ledu, Ravniki si je pri treningu poškodoval ramo. Zdravniki so mu predpisali tritedensko zdravljenje, zato ne bo mogel še nekaj časa nastopati.

Testiranje kandidatov za hokejsko državno reprezentanco bo na Višji šoli za telesno kulturo v Ljubljani od 19. do 21. novembra.

Prijateljska mednarodna hokejska tekma med moštvi Jesenic in finskim moštvom UVE IF ODEHOLM bo v soboto zvečer na drsališču pod Mežakljo ob 19. uri. Skupnih priprav hokejske državne reprezentance se ni sta udeležila predstavnika Olimpije Župančič in Aljančič, zaradi službe oziroma šole.

Eden najbolj množičnih klubov, drsalno-kotalkarski klub je pričel z rednimi treningi. Klub je v nedeljo razdelil vse drsalke, manjka pa jim jih še vedno okrog 40 parov.

Košarkarski klub Jesenice bo imel uradni zaključek letne sezone v nedeljo zvečer na Hrušici v domu družbenih organizacij. Po slavnostni seji bo za vse udeležence skromna pogostitev.

Okuženo ozračje in njegov vpliv na:

- proizvodne naprave,
- kovinske in druge dele stavb,
- estetski izgled naselij,
- zdravje ljudi in
- njihovo delovno sposobnost.

Škodljive snovi v ozračju, dročja od prenaplega uničeni nastopajo v vedno večjih koncentracijah, so nujen spremljevalec napredka, izgradnje industrije, potrošnje premoga, drv in naftnih derivatov.

Kako naraščajo ta dročja v naši deželi. 1929. leta so nakopali v Jugoslaviji 5,6 milijona ton premoga, lani pa 27.422 milijonov ton. Ves ta premog je zgorel in oddal v ozračje žveplo, pepel in saje. Vsega tega je vsebovalo naše ozračje lani petkrat več kot v letu 1929. Še huje je z nafto, ki smo jo načrpali leta 1939 tisoč ton, lani pa že 1.611.000 ton. 1939. leta je zastrupljalo ozračje 39.000 avtomobilskih izpušnih cevi lani pa že 183.000. Teh nekaj podatkov pove, kako naglo se ozračje zastruplja.

Za industrijske kraje ni moč misliti, da bi bilo ozračje zastrupljeno manj kakor je povprečno zastrupljeno ozračje kjerkoli v naši domovini, pač pa je znatno bolj. In to drži še zlasti za Jesenice. V Sloveniji je samo v Trbovljah in Hrastniku več nasledlin na površju in več žveplovega dioksida v ozračju kot na Jesenicah. Tako stanje ozračja ima nedvomno silen vpliv na rjavenje proizvodnih naprav, industrijskih in stanovanjskih poslopij ter na zdravje ljudi. Zato je odveč mišljenje, da se zastrupljenost ozračja maščuje samo parcialno, na nekaterih področjih. Škoda, ki nastaja, zajema vsa po-

škodljive snovi v ozračju, dročja od prenaplega uničeni nastopajo v vedno večjih koncentracijah, so nujen spremljevalec napredka, izgradnje industrije, potrošnje premoga, drv in naftnih derivatov. vanja industrijskih naprav do ljudskega zdravja. Kratkovidno je torej, če puščamo v nemar izgrajevanje čistilnih naprav, ki naj vsaj delno skrbijo za izločanje škodljivih snovi. In na Jesenicah s tem tako radi odlagamo. Če nam že ni za škodo, ki dnevno nastaja na proizvodnih napravah in stavbah, naj nam bo vsaj za zdravje ljudi. Saj je ljudsko zdravje in delovna sposobnost, ki iz njega izvira, element, ki ga kaže upoštevati kot ekonomsko kategorijo. Na Jesenicah je bilo 1.1958 štirikrat več obolenj dihalnih organov, kot znaša slovensko povprečje, skoraj trikrat več obolenj prebavnih organov, še enkrat več kožnih obolenj in trikrat več obolenj vidnih organov. Če bi naredili račun, koliko smo doslej izdali za zdravljenje vseh naštetih obolenj, ki visoko odstopajo od slovenskega povprečja, ali bi ne dobili za ta denar že kompletnejših čistilnih naprav za vse naše industrijske obrate in še bi morda kaj ostalo za rekreacijo delovnega človeka in zdravstveno preventivo. Premislimo torej!

P. G.

Popisujte v Železarja!

Druga najpomembnejša gospodarska panoga občine - turizem

Na to temo je bilo popisanega že mnogo papirja. In vendar je vloga te druge najpomembnejše gospodarske panoge pri nas še dokaj simbolična, saj letno ne obrača še niti dveh milijard dinarjev (prva je železarstvo, ki že zdaj obrača letno nad štirideset milijard in jih bo po dovršeni rekonstrukciji okrog šestdeset). Vidimo torej, da je druga gospodarska panoga kar dvajsetkrat za prvo.

Vendar ima potencialne razvojne možnosti in če že ne bo mogla nikoli konkurirati železarstvu, bo pa lahko daleč prehitela vse ostalo gospodarstvo občine. Nihče ne more prerokovati, vendar je moč do srede prihodnjega desetletja turistični promet vsaj popestriti. Zato ni treba biti v predvidevanjih prevelik optimist. Razumljivo je za takšen razvoj treba nameniti še znatnejša sredstva. Doslej smo na Jesenicah vložili v turizem manjša sredstva, kakršna so tista, ki jih

vložiti denar v kakšen Prisanek, ki vloženi sredstev naši generaciji ne bo povrnili, ali bi nemara lahko investirali tudi drugače, bolj učinkovito, tako, da se bo vloženi denar hitreje vračal.

Kako investirati?

2892 turističnih postelj je res skromno število čeprav ne nepomembno. Toliko turističnih postelj je namreč zdaj v jeseniški občini. Po urbanistično-razvojnem načrtu naj bi imela naša občina čez trideset let nad deset tisoč turističnih postelj. Kapacitete naj bi se torej več kot potrojile. Doslej še nismo rekli nobene besede, koliko bodoših turističnih postelj bo v družbeni in koliko v zasebni lasti. Če bi zgradili polovico manjkajočih posteljnih pro-

storov v zasebni in polovico v družbeni lasti, bi to predstavljalo za družbo najmanj pet milijard dinarjev, torej dva in polkrat toliko, kolikor je bilo v turizem investirane ga doslej. Takšno število postelj morajo spremljati zadostne restavracijske zmogljivosti, prostori za razvedrilo in kulturno udejstvovanje, športni in rekreacijski prostori, žičnice, ureditev naselij in še marsikaj. To skupaj pa da daleč višjo številko kot zgraditev posteljnih zmogljivosti. Res je urbanistična zasnova raztegnjena na trideset let, vendar ni prezgodaj, če se že zdaj začnemo vpraševati, kako bomo zbrali tako velika sredstva, ki so za ureditev programa potrebna.

Odpirata se dve poti. Pot pogumnega najemanja kreditov (seveda, če nam jih bo kdo dal) in pot postopnega investiranja iz lastnih ustvarjenih sredstev, ki naj jih zberemo v občini kakorkoli

že. Prva pot je hitra, vendar v sedanjih pogojih obstojele malo možnosti, da bi bilo mogoče kreniti po njej (saj je znano, kakšna investicijska suša nastopa). Če pa bi kljub vsemu lahko najemali kredite za hitro investiranje, bomo najbrž že kmalu stali pred prezadolženostjo in bodo bodoče turistično-gostinske delovne organizacije le težko dosegale rentabilnost, ker bodo preobremenjene z odplačevanjem anuitet. Obstoji sicer nekaj možnosti, da naše področje na široko odpremo in začnemo vabiti tuje investitorje, naj začno vlagati svoja sredstva pri nas. Najbrž bi se kdo dobil, vendar je danes tako, da zahteva vsakdo tudi del naših sredstev. Ponavadi se suče ta zahteva okrog 50 odstotkov. In najbrž je v mnogih primerih tudi 50 odstotkov pomembna vsota. Pot investiranja iz lastnih možnosti, postopoma in vzporedno s sredstvi narašča-

Elektrifikacija proge je naredila Gorenjsko še lepšo in nas približala Ljubljani

Kot smo že poročali, bo s 1. decembrom veljal nov vozni red. Velikih sprememb zaenkrat ne bo, ker ga zaradi mednarodnih vlakov in tudi drugih zvez od Ljubljane naprej ni mogoče povsem spremeniti. Popolnoma nov bo šele maja prihodnjega leta.

Spremenjeni bodo v decembru v glavnem za nekaj minut le prihodi in odhodi vlakov z Jesenic, tako da bo mogoče po končanem delu z zmerno hojo priti pravočasno na vlak, medtem ko je bilo treba doslej na vlake za določene smeri skoraj teči. Novo je vsekakor to, da bo pet parov potniških vlakov elektromotornikov, sestavljenih iz treh štiriosnih voz z 210 sedeži in 200 stojišči. To so prve garniture, kupljene na Poljskem in bodo krožile od Jesenic preko Ljubljane do Postojne. Zaradi njihove okretnosti bodo vožnji časi od Jesenic do Ljubljane skrajšani od sedanjih 130 na 70 minut.

Brzovlake bodo vozile električne lokomotive, Tauern in Jugoslavija ekspres pa še diesel motorne lokomotive. Vse tovrstne vlake bodo vlekle električne lokomotive, le

nabiralnik, ki manipulira po vseh tirih, bo vozil še parni stroj. V skupnem bodo le tri vlake vlekle še vedno parne lokomotive.

Vsekakor je elektrifikacija gorenjske proge uspeh za železnico in tudi vso Gorenjsko. Ljubljana nam bo po-

stala bližja, saj bo brzovlak tam v 55 minutah. Zmanjšale se bodo količine dima, ki je doslej v dokajšnji količini pomagal onesnažiti naše ozračje.

Železničarjem, ki so uspeli v tako kratkem času zaradi povečanja brzin popraviti progo od Ljubljane do Jesenic in jo elektrificirati, ob otvoritvi prometa z električno vleko iskreno čestitamo.

Objavljamo nov vozni red, ki začne veljati 1. decembra.

Srečanje železarjev

V soboto je bilo na igrišču pod Mežakljo športno srečanje železarjev, ki so se ga udeležili športniki Železarne Jesenice in kolektiva strojne tovarne »Danielli« iz Udin. Z omenjeno firmo ima naš kolektiv dobre poslovne in prijateljske stike. V soboto so e te vezi še okrepile na športnem polju. Najprej so se srečali v nogometu. Gostje so bili boljši in so premagali domačine s 3:1 (2:0). Košarkarji so se oddolžili za poraz

nogometašev in jih premagali s 64 : 35 (25 : 17). Po končanem srečanju je bila skupna večerja v zgornjih prostorih Kazine, v nedeljo pa so odšli na skupni izlet po Gorenjski. Peljali so jih na Bled, v Bohinj in z žičnico na Vogel. Podobno povratno srečanje bo 5. in 6. decembra letos v Udinah v Italiji.

P. K.

Ne več »Izletnik«, ampak »Ljubljana transport« turistični biro Jesenice

Bivše poslovno združenje Turistična agencija »Izletnik« Ljubljana je z vsemi poslovalnicami prenehalo obstajati 15. oktobra letos. Od tega dne naprej je prišla bivša poslovalnica »Izletnika« na Jesenicah v sestav poslovne emote Jesenice in posluje pod nazivom »Ljubljana transport« turistični biro Jesenice z nezmanjšanim obsegom poslovanja. Njihova telefonska številka je 82-264, tekoči račun pri NB Ljubljana pa 600-17-1-23. »Ljubljana transport« turistični biro Jesenice pričakuje tudi v bodoče tesno poslovno sodelovanje.

v ŽJ; LEOPOLD PRISTOV, 1912, šamotarna — 20 let v ŽJ; ALOJZ RŽEN, 1914, pocinkovalnica — 8 let v ŽJ; ALOJZ SKRLJ, 1911, žičarna — 18 let v ŽJ; ANICA VOVK 1913, OTK — 19 let v ŽJ in ANICA ŽUMER, 1909, GEŽ — 15 let v ŽJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

UMRLI:

Franjo Vidovič, 1938, livar v livarni. Svojem naše iskreno sožalje.

Personalne vesti

PERSONALNE VESTI ZA OKTOBER

85 sprejetih delavcev, 63 obračunanih delavcev, 10 sprejetih uslužbencev in 5 obračunanih uslužbencev.

UPOKOJENI SO BILI NASLEDNJI SODELAVCI:

STANKO BRANC, 1911, šamotarna — 17 let v ŽJ; VALENTIN FABJAN, 1904, promet — proga, 16 let v ŽJ; ANTON MOHORIC, 1909, Javornik I — 33 let v ŽJ; ALOJZ PRESEREN, 1912, Javornik II — 32 let v ŽJ; IVAN PRIBYL, 1909, promet — 33 let

Kaj torej?

Preorientacija investicij. Zastavna usmeritev od dragih, včasih tudi polmiliardnih investicij, na cenena vlaganja, na tisto, kar hitro obrača denar in ustvarja nova sredstva za nova vlaganja. In kaj je to?

Camping. Res niso dragi. V sosednji občini imamo sicer dva campinga, ki sta doslej zahtevala za svojo celotno ureditev že blizu po petdeset milijonov dinarjev (Šobec in Zaka). Vendar sta oba campinga začela dokaj skromno, turistični promet v njih pa je že davno prešel vložena sredstva. Upoštevati je treba, da v campingu obrnjena sredstva ustvarjajo znatno stopnjo čistega dohodka.

In kje se nam ponujajo možnosti za ureditev camping prostorov? V poletnem času se vsak večer ustavi po nekaj inozemskih turistov na prostoru med cesto in Savo nižje odcepa čez savski most vzhodno od Mojstrane. Tam jih zateče noč in ker se jim zdi lepo, razpno svoje ponjave. Doslej so tod taborili v glavnem divje, ne da bi se kje prijavili in ne da bi vsaj za prostor kaj plačali. Treba je namestiti le kako luč, napeljati čez cesto vodovodno pipo in postaviti preproste sanitarije ter seve postaviti ob cesti tablo, ki bo razodevala šotorske prihajajočim in odhajajočim evropskim gostom, pa najbrž kmalu ne bo vsako noč tam le nekaj šotorov, ampak vsaj dvajset. Če bi sčasoma postale planjave premajhne, je onkraj Save še dovolj prostora. Ta camping so iznašli tujci sami. Je izrazito prehodni.

Tak za eno samo noč. Vendar je tudi to nekaj.

Takih campingov, ki so si jih poiskali tujci sami, je v mojstranski okolici še nekaj. V bližini Aljaževega doma v Vratih, onkraj suhe hudourniške struge, je vsako poletje več šotorov. Nihče še ni zapisal v noben prospekt, da je mogoče v Vratih taboriti, vendar ljudje tam tabore. Za dan, dva, tudi za ves teden. Že letos se je primerilo, da je bilo notri razpetih nad dvajset šotorov.

Podobno je v Mlačah nad Mojstrano. Lani so se tam utaborili neki mladi Francozi, ki jim je bil prostor tako všeč, da so ga pohvalili v svojih časopisih. Njihovo hvalo so brali skavti v Strassburgu in letos so prosili turistično društvo v Mojstrani, če lahko pridejo. Seveda so lahko prišli in kdo ve, kdo bo prihodnje leto takole poiskal neke daleč v Franciji lepe skrivnostne Mlačce.

Prihodi vlakov na Jesenice

Vrsta vlaka	Št. vlaka	Iz	Prihod	
ekspresni	4	Beograda	0.38	Jugoslavija ekspres
potniški	7113	Planice	5.04	
potniški	913	Nove Gorice	5.08	
potniški	EM 912	Ljubljane	5.11	
ekspresni	141	Dortmunda	5.13	Jugoslavija ekspres
brzi	908	Beograda	5.40	Direkt-Orient eksp.
brzi	159	Dortmunda	6.20	Hellas ekspres
				Vozi od 19. do 24. dec. in od 10. apr. dalje
potniški	7115	Planice	7.44	
potniški	923	Nove Gorice	7.48	
potniški	914	Ljubljane	7.56	
potniški	4713	Villacha	8.53	
potniški	915	Nove Gorice	9.48	
potniški	EM 910	Ljubljane	10.10	
potniški	7117	Planice	10.40	
potniški	7119	Planice	13.06	
potniški	917	Nove Gorice	13.10	
potniški	EM 916	Ljubljane	13.13	
ekspresni	105	Münchena	14.28	Astrija ekspres
ekspresni	B T	Beograda	15.02	
potniški	918	Ljubljane	16.24	
mešani	7131	Planice	17.07	
potniški	919	Nove Gorice	17.10	
potniški	EM 920	Ljubljane	18.08	
potniški	4723	Villacha	20.30	
potniški	7121	Planice	21.05	
potniški	921	Nove Gorice	21.10	
potniški	EM 922	Ljubljane	21.13	
brzi	735	Münchena	23.00	Direkt-Orient eksp.
brzi	A D	Beograda	23.27	Hellas ekspres
				Vozi od 22. do 25. dec., 5. in 6. jan. in od 13. aprila dalje

Vlaki, označeni EM, so elektromotorniki.

Odhodi vlakov z Jesenic

Vrsta vlaka	Štev. vl. za	Odhod	Opomba
ekspresni	140	Dortmund	1.10
potniški	EM 911	Ljubljano	5.18
ekspresni	141	Beograd	5.42
potniški	7112	Planico	5.49
potniški	913	Ljubljano	5.50
potniški	4712	Villach	5.50
potniški	912	Novo Gorico	5.52
brzi	734	Dortmund	6.22
brzi	D A	Beograd	7.12
potniški	914	Novo Gorico	8.12
mešani	7130	Planico	8.15
potniški	EM 915	Ljubljano	10.25
potniški	926	Novo Gorico	11.10
potniški	7114	Planico	11.20
potniški	7116	Planico	13.47
potniški	916a	Novo Gorico	13.50
potniški	EM 917	Ljubljano	13.52
ekspresni	T B	Beograd	15.04
ekspresni	104	München	15.34
potniški	919	Ljubljano	17.31
potniški	918	Novo Gorico	17.33
potniški	7120	Planico	17.37
potniški	4722	Villach	19.30
potniški	EM 909	Ljubljano	19.45
potniški	920	Podbrdo	21.45
potniški	7122	Planico	21.47
potniški	EM 921	Ljubljano	21.50
brzi	907	Beograd	23.30
brzi	158	Dortmund	23.57
			Direkt-Orient ekspres
			Hellas ekspres
			Vozi od 22. do 25. 12. in od 13. 4. dalje

Vlaki, označeni z EM, so elektromotorniki

Ko se vrača življenje

»Ne vem, zakaj je ostal sam. Vam najbrž ni čisto znano. Iz njegovih blodenj sem sestavil povest, kateri je najbrž treba verjeti. Proti jutru tistega dne, ko vam je bilo vsem globoko za nohti, je prijetno sanjal in zmrzoval. Ker je del tukajšnje divjine, se življenje ni hotelo ločiti od njega. Nekaj ga je ostalo do jutra in takrat so ga našli Nemci. Pravi, da je poskusil streljati, pa mu je puška zatajila. Zmrznila. Tudi Nemci, da so ga merili in tudi njihovo orožje je bilo mrtvo. Ko so vrgli bombe, je potegnil bajonet in si ga porinil med rebra. Pravi, da ne ve, kaj je bilo potem. Nad srcem ima pokončno rano in venomer govori, da si je prebodel srce. Nož mu je obtičal med rebri, kakor si mislim. Rano si je tiščal in krvavel ni kaj prida. Vrag vedi, kaj so mislili Nemci. Da bo izkrevavel ali zmrznil najbrž. Pustili so ga, naj sanja skozi mrz v svojo smrt in naj mu kri počasi oteka. Vidva sta mestna človeka. Vesta, kaj pomeni biti »cah«. Dren in leska sta včasih cah. Lahko ju upogibaš na vse strani, a ju ne moreš zlomiti. Takšen je Zrnovec. Morda je sanjal, da gre pokladat živini ali da mesi mešto. Napol zmrznjen si je tiščal rano na prsih in taval v neznano. Jaz sem ga našel tisti dan opoldne. Ko je vse potihnilo, sem šel gledat, če lahko kaj rešim. Pod škrbinskim plazom je pridrčal predmē. Malo življenja je bilo v njem in nič zavesti. Ves čas sem bil prepričan, da mi bo umrl. Sele predvčerašnjim sem si dopovedal, da se motim. Zato sem šel sinoči k Podrobarju po tobak in žganje. Pol življenja mu je ostalo. Zaradi tega sem naročil, da pride lahko kdo izmed vas sem.

Taka je njegova zgodba. Kaj bomo z njim? Rana na prsih se mu noče zaceliti. Oslabel je in jaz mu nimam dati kaj drugega ko sok, močnik in žgance. V tem času je divjad breja. Sinoči sem mu zlih v grlo malo žganja. Potem mu je šla kri mnogo hitreje po žilah in čelo mu je posinelo. Morali mu boste pomagati.

Polde je dregnil Martina:

»Prav si imel.«

Komisar je dolgo molčal. Bilo je, kakor bi bil on molčeči samotar in Vasilij, ki je stal na pragu, zgovorni revolucionar.

»Ti lahko zveš vse,« je dejal čez dolgo. »Nocoj bomo prinesli k Podrobarju onadva s Škrbinskega vrha. Marka in Pavlova. Tja bo zahajal doktor Job. Če bo imel Podrobar prostor za dva, se bo lahko zdrenjal tudi tretji. Ponoči ga odnesemo.«

»Sem si mislil,« je dejal samotar. »Zarijta se na pograd v listje! Prihodnjo noč ne bosta spala in bogve ali sta prejšnjo kaj? Spočijta se in naspita! Stražil vaju bom.«

(KONEC PRIHODNJIČ)

Slikarska razstava pod geslom »Kultura ne pozna meja«!

Preteklo soboto smo prisostvovali v mali dvorani delavskega doma pri Jeleni zelo pomembnemu in razveseljivemu dogodku. V počastitev 45-letnice ustanovitve jeseniške DPD Svobode »Tone Čufar« je priredila njena likovna sekcija »Dolik« razstavo slikarskih del svojih članov.

Skupaj z jeseniškimi amaterskimi likovniki so se naše občintu predstavili tudi štirje italijanski slikarji, člani »Circolo cividalese di cultura« iz Čedad. To je bil na področju likovne umetnosti močan korak naprej pri uresničevanju našega gesla »Kultura ne pozna meja!«, saj smo lahko preteklo soboto prvič pozdravili v mali dvorani pri Jeleni likovnike z onstran italijansko-jugoslovanske meje.

Otvoritev razstave je bila izvedena v prijetnem vzdušju in ob številni udeležbi občinstva. Poleg predstavnikov jeseniških političnih, oblastnih in kulturnih forumov in italijanskih gostov so prisostvovali otvoritvi tudi gostje s

Koroške, ki so se istega večera udeležili osrednje prireditve v dvorani gledališča »Tone Čufar«. S strani italijanskih gostov sta na otvoritvi spregovorila predsednik slovenskega prosvetnega društva »Ivan Trinko« iz Čedad g. Mario Cont in predsednik »Circolo cividalese di cultura« g. Luigi Bront. Oba sta izrazila zadovoljstvo, da je omogočeno likovnikom iz Italije prvič razstavljati na Jesenicah, zahvalila sta se za gostoljuben sprejem in povabila člame »Dolika«, da pridejo že v bližnji prihodnosti razstaviti svoja dela v Čedad. G. Bront, ki je tudi razstavil olje »Partizanska bolnišnica Franja« in portret upravnice te bolnišnice dr. Franje, je to

Hortikulture zanimivosti

Pod tem naslovom želimo našim članom in bralcem »Zelezarka« posredovati nekatere zanimivosti iz hortikulture, ki so mnogim malo ali pa celo nič znane. S tem skromnim prispevkom naj bi razširili hortikulturno obzorje in pomagali okrepiti hortikulturno gibanje.

Ob pregledu seznama članov našega društva dobimo sliko, ki je vse prej kot razveseljiva in v nasprotju z vzpodbudo za potrebe našega mesta in okolice. Vse preveč enostranski je naš razvoj turizma. Moderne in res pogleda vredne zgradbe so brez primerno urejene okolice. To naj bi veljalo predvsem za turistične, oziroma gostinske objekte, kjer se vsako leto zvrsti večje število turistov, ki si želijo poleg notranje urejenosti tudi lepih hortikulturnih površin.

Ob ugotovitvi, da so se od preko petdeset podjetij in ustanov na Jesenicah, katerim smo poslali vloge oziroma prošnje za pristop v članstvo kot kolektivi, odzvali trije, res lahko rečemo, da je vse premalo potrebnega zanimanja za razvoj turizma po tej strani. Odzvali so se medobčinska Komunalna banka, Krajevna skupnost Sava in Občinski sindikalni svet. Prepričani pa smo, da jim bodo sledili še mnogi. Namen našega društva je razširiti zanimanje za hortikulturo, poglobiti hortikulturno misel in krepiti voljo za konkretno ustvarjalno delo, ki mora izvirati iz posluha za življenjske potrebe našega človeka. S strokovnimi močmi, po programu našega društva, želimo pomagati reševati pereča vprašanja vrtnarskim delavcem, pri čemer bi rastle ugled vrtnarskega poklica, z njim vzporedno pa dvig hortikulture. Hortikulturno društvo ni bilo ustanovljeno zato, da bi v svojih vrstah zbiralo morda zgolj vrtnarske strokovnjake in vrtnarska podjetja in da bi tako postalo le organiza-

cija ljudi, ki so zaposleni v vrtnarstvu.

Naloge društva s tem še zdaleč niso izčrpane. V prvi vrsti naj hortikulture vrednote služijo delovnemu človeku, ki po napornem delu v tovarni, delavnici ali v uradu potrebuje oddiha in osvežitve v stiku z živo naravo — ne le na nedeljskih izletih, marveč vsak dan v neposredni okolici delovnih in stanovanjskih prostorov. Prav zaradi tega so organi gospodarskih organizacij dolžni, da podpro prizadevanja društva.

Med prvimi bi morala na področju hortikulture sodelovati industrijska podjetja, katerih proizvodnja kvari ozračje, podjetja raznih panog, katerih objekti se estetsko z okolico ne skladajo in iz tega razloga zahtevajo ustrezno ozelenitev, pa tudi gostinska in njim sorodna podjetja, ki morajo v lastnem interesu skrbeti, da je okolica hotelov in drugih gostinskih obratov urejena tako, da bo všeč zahtevnemu gostu. Sicer pa skoraj ni pomembnejše gospodarske organizacije, ki bi smela ostati ob strani, kadar gre za vprašanje hortikulture. Če že naš kmetijski človek, ki živi in dela v zeleni naravi, čuti potrebo, da okraši okna s cvetjem in si poleg hiše uredi cvetlični vrtič, potem je toliko bolj potrebno, da gospodarske organizacije skrbijo za okolje, v katerem živi njihov delavec.

Za Slovence je hortikultura posebno važna. Po eni strani smo dosegli dokaj visoko stopnjo industrializacije, po drugi strani imamo vse pogoje za razvoj domačega in mednarodnega turizma. Skladen razvoj industrije in turizma pa si je težko zamisliti brez smotrnega reševanja hortikulturnih problemov. Naša dežela je lepa. Toda, ko se ponajam z njenimi lepotami, preradi pozabljam, da se naravne lepote krčijo. Prijazne pokrajine kos za kosom vklepamo v železo in beton, tihe doline z mehko zelenino sekamo z umetnimi pregradami, samotne loke preprezamo z žicami, stasito drevje v gajih podiramo in ga nadomeščamo s tovarniškimi dimniki. Tehnizacija nujno krni lepote, ki jih je ustvarila narava. Nesmiselno bi bilo upirati se tehničnemu napredku, ki naj vodi človeštvo v boljšo bodočnost. Vendar ni nobenega dvoma, da ob naglem tehničnem napredku podiramo marsikaj, kar bi lahko ostalo, ali da opuščamo skrb za nadomestilo vrednostim, ki smo jih zares morali žrtvovati.

Zato je potrebna široka družbena organizacija, ki bo opozarjala na napake, svrila pred nepopravljivo škodo

in dajala predloge za skladne rešitve.

Hortikulturno društvo ni za to, da bi okrog gospodarskih organizacij prošnjačilo za podpore, marveč želi pritegniti delovne kolektive k aktivnemu sodelovanju. Pobude iz vrst delovnih kolektivov bodo društvu dragoceno napotilo za njegovo delo, nasprotujoča si mnenja pa bo društvo skušalo zblíževati z občutkom odgovornosti za skladnost našega družbenega gospodarskega in kulturnega razvoja. Razume se, da bi udeležene gospodarske organizacije podprle društvo tudi materialno. S članarinami posameznih strokovnjakov in ljubiteljev društvo ne bo moglo izpolniti vseh svojih obsežnih nalog.

Napačno bi bilo pričakovati, da bo društvo takoj pokazalo vsakomur očitne velike uspehe. Na poti svojega razvoja je storilo komaj prve korake. Toda to nas ne sme navdajati z malodušjem. Če ni drugega, smo dosegli to, da se je razširil krog ljudi, ki umevajo pomen hortikulture. Začeli so se bistriti pojmi in konkretne naloge dobivajo jasnejše oblike. S prvimi skromnimi prireditvami smo dobili nekatere izkušnje za prihodnje prireditve večjega obsega. Slišal smo tudi kritična opozorila, ki bodo društvenim delavcem napotilo za nadaljnje delo.

K. Z.

ZAHVALA

Ob težki izgubi mame in stare mame

CECILIE RESMAN

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo sosedom, ki so nudili vstransko pomoč, vsem darovalcem cvetja, kakor tudi javniški godbi. Iskrena hvala tudi Boštjanovemu Filipu za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zalujoci: sinovi Branko in Rudi z družino, Božo, sestre Ivanka in Micka ter brata Francelj in Tone

ZAHVALA

Ob težkem in preranem slovesu od dragega moža in očka

FRANJA VIDOVIČA

se iskreno zahvaljujem soročnikom, prijateljem, sodelavcem sive livarne in UOS. Posebno zahvalo sem dolžna Mikolajevim in Petačevim za vsestransko pomoč v mojih težkih dneh. Iskrena hvala vsem darovalcem lepih vencev in cvetja, govornikom in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti v tako prerani grob.

Zalujoca žena Karlota in sinek Zlatko

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

14. in 15. novembra ameriški film MOJA DRAGA KLEMENTINA, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 15. uri

16. novembra nemški film MOJA NEČAKINJA TEGA NE DELA, ob 17. in 19. uri

17. in 18. novembra ameriški film NEZNANEC IZ NORD EXPRESSA, ob 17. in 19. uri

19. in 20. novembra jugoslovanski film SVITANJE, ob 17. in 19. uri

21. novembra amer. barvni film CAROBNI NAPOJ DR. JERRYJA, ob 17. in 19. uri

Kino »PLAVŽ«

14. in 15. novembra ameriški film NEZNANEC IZ NORD EXPRESSA, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri

16. in 17. novembra ameriški film MOJA DRAGA KLEMENTINA, ob 18. in 20. uri

19. in 20. novembra sovjetski film ŽIVI ZAKOPANI, ob 18. in 20. uri

21. novembra švedski film VOJNI ZLOČINCI — II. del, ob 18. in 20. uri

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 13. novembra od 12. ure do 20. novembra do 12. ure.

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Milan Čeh, Jesenice, Cesta maršala Tita 88, telefon 82-245, interni 728.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Franc Trampuš, Jesenice, Cesta revolucije 9, telefon 82-245, interni 874.

Kino ŽIROVNICA

14. novembra amer. barvni film POJMO V DEŽJU

15. novembra jugoslovanski film VALOVITO POLETJE

18. novembra ameriški film MOJA DRAGA KLEMENTINA

21. novembra sovjetski film ŽIVI ZAKOPANI

Kino DOVJE

14. novembra jugoslovanski film VALOVITO POLETJE

15. novembra amer. barvni film POJMO V DEŽJU

19. novembra ameriški film MOJA DRAGA KLEMENTINA

21. novembra ameriški film NEZNANEC IZ NORD EXPRESSA

Kino KOROŠKA BELA

14. novembra sovjetski film ŽIVI ZAKOPANI

15. novembra amer. barvni CS film STRELI OPOLDNE

16. novembra ameriški film NEZNANEC IZ NORD EXPRESSA

21. novembra jugoslovanski film SVITANJE

Kino KRANJSKA GORA

14. novembra amer. barvni CS film STRELI OPOLDNE

15. novembra sovjetski film ŽIVI ZAKOPANI

19. novembra ameriški film NEZNANEC IZ NORD EXPRESSA

20. in 21. novembra ameriški film MOJA DRAGA KLEMENTINA

ŠPORT IN KULTURA

France Žvan Jeseniški hokej zdaj in v bodoče

(NADALJEVANJE IZ PREJSNJE ŠTEVILKE)

Najbrž bo treba formirati v okviru upravnega odbora nekaj komisij in tajništvo ter delo razmejiti in razdeliti. O načinu dela bodo morali spregovoriti novi poslovnik in pravila. Ob njih sprejemanju in oblikovanju naj pride do izraza najširša demokracija in načelo javnosti naj dobi svoj videz poudarek. Ko bodo sprejeti, naj veljajo. Zaradi razsežnosti dela v upravi kluba je delitev področij najbrž nujna, če želimo tudi v upravi obdržati čist, neizprijen amaterizem. Smatramo, da naj velja načelo amaterizma v enaki meri za igralce in za upravo.

Vztrajanje na čistih amaterskih načelih velja torej enako za upravo, funkcionarje in igralce.

Kegljači na ledu

Kegljači na ledu se že marljivo pripravljajo na sezono. Sedaj imajo dvakrat tedensko treninge. V novembru bo klubsko prvenstvo in turnir s sodelovanjem vseh domačih moštvo. Za dan republike 29. novembra pa bodo priredili mednarodni turnir.

Uprava kluba je osvojila sklep, pri katerega sprejetju so posamezni funkcionarji tudi aktivno sodelovali, naj se izvede analiza stroškov hokejskega športa na Jesenih vsaj za nekaj let nazaj. Ne vidim razloga, zakaj bi ne izdelali takšne analize za vse obdobje, kolikor gojimo naš šport številka ena. Analiza bo zanesljivo pokazala koliko je delovni človek Jesenic za svoj klub prispeval v preteklosti. Skozi to bo razvidno, ali ceni svoj klub, svoj šport in svoje »fante« — igralce. Prav je, da razgrnemo pred jeseniškim občanom račun in da povemo, po kakšnih poteh, na kakšne načine in kako je bil hokej financiran v preteklosti. Ob tej priložnosti se bomo lahko vprašali, kako zastaviti financiranje v bodoče. Osebnostem proti vsem kanalom, naj bodo oprti na še tako tehtno dokazovanje njihove opravičenosti. Prav je, da proizvajalec, ki sredstva ustvarja, ve, kako in kam grejo, za kaj se trošijo in kakšne rezultate dajejo. Prav je tudi, da se krog vseh prizadetih ljudi zavestno odloča, za kaj bo namenil svoja sredstva in pod kakšnimi pogoji jih bo žrtvoval nekemu namenu. To naj bi veljalo sploh za vsa področja našega javnega življenja, za vse naše službe in za celoten kompleks naših potreb, želja in odločitev.

Ob razvitu računa pred celotno jeseniško javnostjo naj bi predložene številke in podatki pokazali, koliko je družba prispevala k dvigu kvalitete posameznih igralcev, potem pa bo mogoče postaviti za vsakega igralca kadrovske in materialne kartoteko, ki bo registrirala njegovo vzpon in stroške.

Perdlog ni naperjen proti igralcem. Nikakor ne. Moramo se bo ravno ob tej priložnosti pokazalo, kako je treba skrbeti za igralce v bodoče. Omogočen pa bo jasen aranžma med klubom in jeseniško javnostjo na eni ter klubom in posameznim igralcem na drugi strani. Tak aranžma naj ima v svoji končni konsekvenci za vodilo in osnovno skrb tudi osebno rast igralca, njegovo meto v družbeni proizvodnji, v kateri naj živi in bo živel tudi, ko ne bo več aktiven igralec. Razviden bo tudi celoten kompleks njegove vraščeniosti v športna prizadevanja kluba.

Razmere, ki so bile povod ponovnemu pretrešanju odnosov v hokejskem klubu, so napotile funkcionarje v klub in izven njega, da bodo začeli zaostrevati disciplino na treningih, tekmah in potovanjih. Disciplina — za-

vestna in športna — je potreben in najbrž fundamentalen element vsakemu športnemu uspehu. Pri hokejskem športu je uspeh posameznika uspeh kolektiva, kakor je tudi uspeh kolektiva uspeh posameznika. Za doseganje kolektivnih uspehov pa je treba discipline pri vsakem posamezniku in si ni mogoče dovoliti anarhičnih izpadov, neposlušnosti, postavljanja zahtev takrat in tam, kjer za to ni mesta ter uveljavljanje dve ali celo več politik (igralcev proti upravi ipd.).

Potrebno je zelo harmonično delo. Za zaostritev discipline mora vsak igralec in vsak funkcionar razumeti smisel kolektivnega dela in kolektivnega odločanja. Najbrž bo treba odločitve sprejemati na čim širši, se pravi na čim demokratičnejši fronti, razen tega pa jih bo treba temeljito razjasnjevati, preden bodo začele veljati. Šele tako lahko pričakujemo, da bodo odpravljena razhajanja in formiranje grupacij v klubu.

Kvaliteto lahko pričakujemo samo kot rezultat množičnosti. Ni moč misliti, da bo mogoče dobiti toliko hokejskih »asov«, kolikor jih je potrebnih za eno moštvo, če vsako leto odpremo nov oddelek hokejske šole in pošljemo skoz njega desetino mladih fantov. To je znatno premalo. Najbrž bo mogoče uresničiti priporočilo, naj bi že v nastopajoči sezoni organizirali več hokejskih šol za mlade igralce in začeli s tekmovanji na širši osnovi (medsebojna tekmovanja razredov različnih šol, šolskih ekip ipd.). Narediti bo treba znatno več za množičnost hokeja. Iz nje bo zanesljivo rasla kvaliteta v njenem interesu je treba vztrajati pri dveh ligaških moštvih v občini (Jesenice in Kranjska gora) in obe moštvi negovati ter podpirati. Kranjska gora lahko služi v kritičnih primerih res kot rezervat igralcev, sicer pa naj ima tudi svoje samostojno športno življenje ter naj zadovoljuje specifične potrebe terena, na katerem je organizirana.

Stopnja dosežene kvalitete, renome in vzpostavljeni stiki omogočajo našemu hokejskemu klubu intenzivno vraščanje v mednarodno športno življenje. Zato prihajajo na Jesenice pogosto igrati tuja moštva, prav tako pogosto pa odhajajo domači igralci in funkcionarji na tuje. Takšno pestro športno življenje prinaša s seboj svoje probleme. Vsa srečanja na tujem, v katerih sodelujejo naši igralci, naj bi bila pripravljena tako, da k organizaciji ne bo pripomb.

(Dalje prihodnjič)

Premiera ni uspela

TÖÖLÖN VESA: JESENICE 8:6 (2:4, 4:1, 2:1)

Na igrišču pod Mežakljo je bila v petek prijateljska mednarodna hokejska tekma med Jesenicami in TÖÖLÖN VESO iz Helsinkov (Finska). Pred 3000 gledalci sta sodila inž. Pogorelec in Žitnik ne najbolje.

VESA: Masala, Relas, Hannakolma, Levisvuo, Mavssila, Kuusisto, Koivunen, Simola, Vorio, Talaslahti, Kaliala, Parkkinen, Bruun, Kallio, Votinen.

JESENICE: Korantar, Novak, Brun, Ivo Jan, Kristan, Trebušak, Tišler, Klinar, Mlakar, Pleticha, Felc, Valentar, Hiti, R. Smolej, Beravs. Igra se je pričela v ostrem

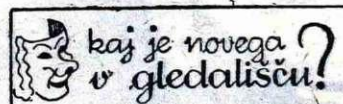
tempu, situacij za dosego gola je bilo dovolj na obeh straneh. Prvi se je znašel Pleticha v drugi minuti in prevaril vratarja gostov. V četrti minuti igre so gostje izenačili preko Parkkinena. Jeseničani so poslali v napad najmlajše, ki so pokazali zelo lepo igro, toda trenutno boljši gostje so v nenadnem prodoru povišali rezultat na 2:1. Rezultat je izenačil Felc v osmi minuti in kmalu nato povedel Jeseničane. Odlični vratar Masala je ubranil nekaj nevarnih strel v zadnjem delu tretjine. Toda pritisk domačinov ni popustil in Tišler je povečal rezultat na 4:2.

V drugi tretjini so bili Jeseničani zelo slabi in so gostje najprej izenačili, nato pa povedli s 5:6, ko so v štirih minutah dosegli štiri gole.

V zadnji tretjini so Jeseničani zaigrali spet lepo. Rezultat je izenačil Klinar v solo prodoru. To jim je vilo novih moči, toda vratar gostov je odlično posredoval.

V nenadnem protinapadu so gostje v šesti minuti zopet povedli. Ker so se moštva menjavala leteče, je bilo nenadoma na igrišču šest igralcev gostov. Sodnik je prekinil igro in kaznovana sta bila dva igralca. Toda tudi ta premoč ni pomagala domačinom. Zadnjih pet minut so imeli domačini igralca manj in gostje so dosegli še en gol ter s tem končni rezultat 8:6 v njihovo korist.

P. K.

v petek 13. novembra ob 19.30: C. Goldoni »RIBISKE ZDRAHE.«

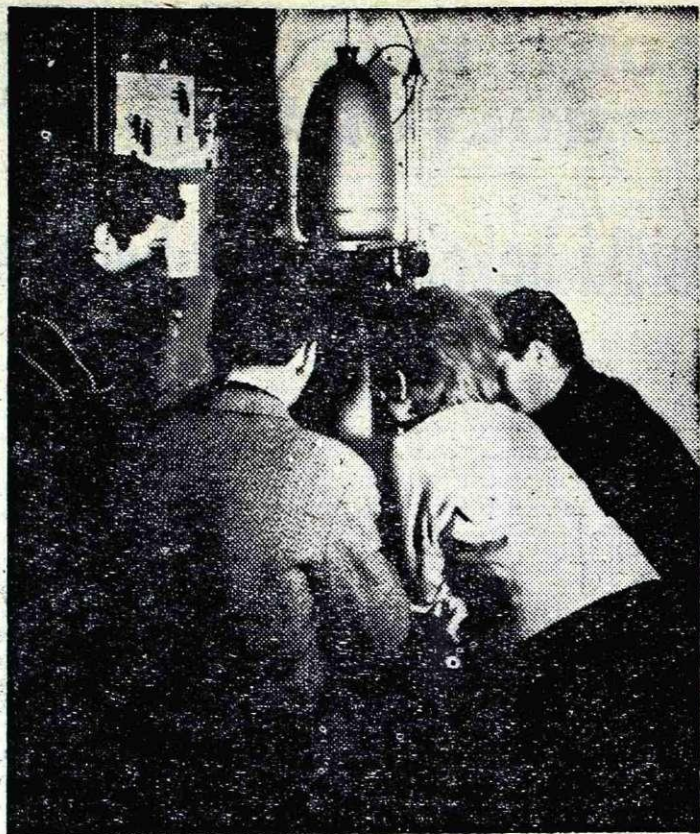
Nedelja 15. novembra, ob 15. in 19.30: C. Goldoni »RIBISKE ZDRAHE.«

Obiskovalce opozarjamo na prvo nedeljsko popoldansko predstavo. Vstopnice rezervirajte na telefon 82-200 in jih dvignite najmanj pol ure pred predstavo.

Sobota 21. novembra ob 19.30: P. G. Lorca »DOM BER-NARDE ALBE« — gostovanje v ljubljanski drami.

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

Kino-foto tehnika se širi v množičnost in kvaliteto

Že nekaj let zelo uspešno deluje v okviru občinskega odbora LT na Jesenicah posebna komisija, ki je zadolžena za aktivno delo mladih fotoamaterjev, ki se šolajo in vzgajajo pod strokovnim vodstvom naših najboljših in priznanih mojstrov črno bele in barvne fotografije. Foto komisija pri občinskem odboru LT v naši občini pa poleg tega poživlja in usmerja tudi delo v številnih starejših foto klubih, ki združujejo vrsto priznanih mojstrov, ki z uspehom razstavljajo svoja dela na domačih, mednarodnih in svetovnih razstavah.

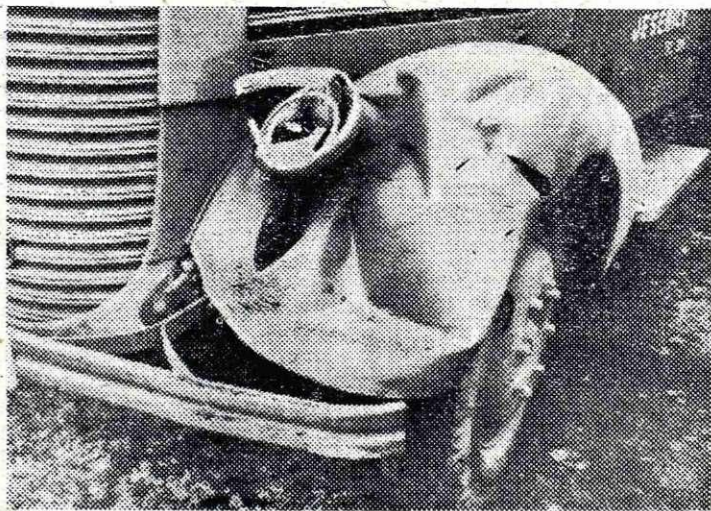
Za fotografijo se v naši občini zanima in navdušuje vedno več ljubiteljev dokumentarne in umetniške fotografije. Mladi foto klub na Hrušici se načrtno pripravlja na letošnjo tradicionalno občinsko člansko razstavo, ki bo urejena na Hrušici za praznik republike 29. novembra. Prepričani smo, da bo mlademu foto klubu s Hrušice uspelo dobro pripraviti vse potrebno za množično in kvalitetno foto razstavo.

Mladi in perspektivni kino-foto krožek na novi šoli v Mojstrani pa je tudi že začel z načrtnimi pripravami za drugoletno mladinsko razstavo v počastitev 20-letnice osvoboditve, na kateri bodo razstavljali svoje posnetke pionirji in mladinci iz vseh šolskih kino-foto krožkov v občini. Pionirska mladinska foto razstava bo v Mojstrani za praznik mladosti 1965.

Vsi starejši in mlajši ljubitelji umetniške in dokumentarne črno bele in barvne fotografije iz Kamnika, Domžal, Kranja, Trčiča, Škofje Loke, Radovljice in Jesenic pa bodo uredili svojo IX. gorenjsko foto razstavo v Trčiču ob zaključku letošnjega in v začetku prihodnjega leta. Prepričani smo, da tudi v tej hudi konkurenci naši mojstri ne bodo

igrali podrejene vloge in se bodo s svojimi najnovejšimi in še neobjavljenimi motivi dela in naravnih lepot potegovali za najvišja priznanja in častne naslove mojstrov.

Žuro

V petek, 6. novembra je prišlo pred skladiščem cementa na rudnem dvoru do manjše nesreče. Trčila sta tovornjak, last podjetja Ljubljana transport, PE Jesenice in lokomotiva, ki je pripeljala kompozicijo rude.

Ker je bila ob 6.10 zjutraj še tema, je premikač na čelnem vozu zagledal tovornjak šele na razdaljo okrog 50 metrov. Kljub temu, da je takoj opozoril z znakom, se je 900 ton težak vlak lahko ustavil šele za tri vagone prepozno. Prvi vagon je zadel tovornjak v zadnji del, ga tiščal pred seboj, obrnil, porinil ob tir in s stopnicami zadel v levo prvo luč in blatnik. Na vso srečo je škoda minimalna, pa tudi poškodovan ni bil nihče. Lahko pa bi bile seveda posledice mnogo hujše in materialna škoda mnogo večja.

Težave s plavžnim plinom

V zadnjem času potrošniki plavžnega plina, to je kotlovna in livarna, večkrat negodujejo, da plina primanjkuje. Pri opozorilih zelo radi navajajo, da na plavžih spuščajo plin v zrak. Res je, da na peči št. 1 večkrat uhaja na svečah plin in je težko razumeti, zakaj. Že večkrat smo razpravljali, kaj bi ukrenili, da bi bile izgube plina čim manjše, toda ukrepi, ki smo jih sedaj že podvzeli, nam niso dali zadovoljivih rezultatov. Kljub temu, da smo pospešili pranje plinovodov in povečali nego starih čistilcev, nam plin še vedno uhaja v zrak.

Sedaj nameravamo vgraditi nove oblike zapornih elementov na svečah in upamo, da bo stanje potem boljše, vendar bomo v primeru nerednega hoda plavža št. 1 še vedno morali plin spuščati v zrak. Glavni vzrok za to je v tem, da so stari čistilci v hali, kjer je tudi aglomeracija in pri večjem pritisku obstoja nevarnost, da pride do zastrupitve posade s plinom.

V letu 1963 in 1964 smo zgradili nove čistilce, ki imajo dovolj veliko zmogljivost, tako da so rezultati čiščenja zelo dobri. Vendar je na te čistilce priključen le plavž št. 2. Plavž št. 1 še ni priključen in gre ves plin skozi stare čistilce, ki so bili zgrajeni za manjšo proizvodnjo plavžnega plina ter je čiščenje slabo. Neočiščen plin nam dela težave na cevovodih, ki so za te količine tudi premajhni.

V svetu imajo na čistilcih vgrajene avtomatske zapore z gorilci, katerih funkcija je, da odvečni plin zažgejo, da postane za okolico nenevaren. Pri nas pa v primeru večjega pritiska ali manjše porabe spuščamo na vrhu peči na svečah umazan plin, ki nosi s seboj koksov prah ter poškoduje zaporne elemente. Zaradi tega nam tudi zelo malo časa tesnijo. V juliju smo vgradili na glavni plinovod, ki povezuje nove čistilce s kavperji in kotlovno mehanski regulator, katerega naloga je, da daje za naše

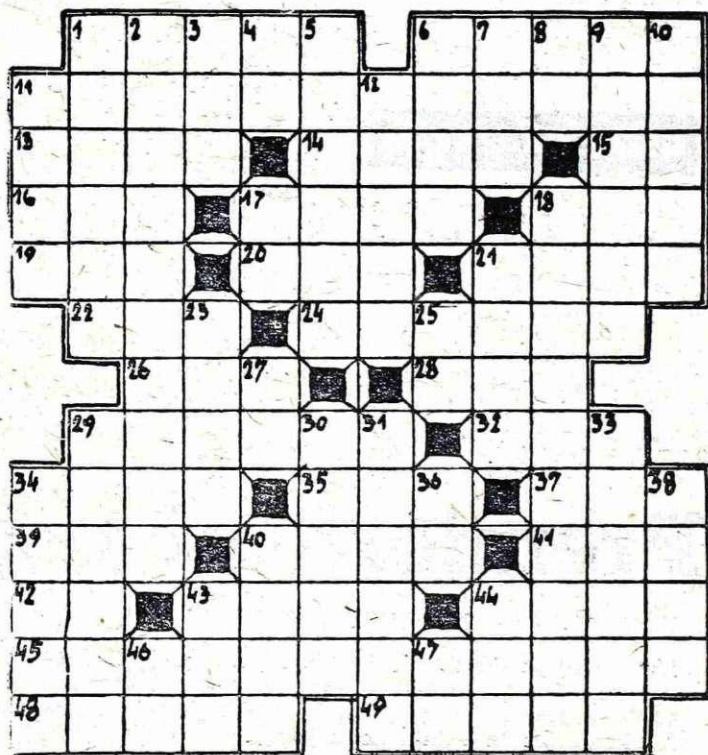
agregate, to je v glavnem za kavperje, enakomerno količino plina. Regulator dobro deluje in je stanje plina v kavperjih precej enakomerno, kar nam pomaga pri dobrem delu kavperjev. Vsak padec proizvodnje plina pa sedaj občutijo potrošniki, ki so priključeni na cevovod za regulatorjem. Na novi plinovod imamo priključene tudi

stare čistilce, ki delajo z manjšim pritiskom in nam ta regulator še poveča pritisk v starih čistilcih in s tem povzroči, da nam na vodnih zaporah plin vrže ven in zaplani delovni prostor aglomeracije.

S priključitvijo peči št. 1 na nove čistilce bo problem plina rešen in bo plina za vse potrošnike dovolj. Za cevovod imamo že izdelano dokumentacijo in bomo verjetno pri remontu priključili tudi peč št. 1. Prav tako bo treba na novih čistilcih vgraditi gorilce, s katerimi bi lahko v primeru, da potrošniki ne porabijo dovolj plina, odvečni plin zažgali.

Stane Torkar

Križanka

VOD.: 1. okrasna vodna ptica, 6. spisek, seznam, 11. aktivni udeleženec revolucije, 13. ime vohunke Hari, 14. upravno središče Zahodne Nemčije, 15. znak za telur, 16. okrajšano moško ime, 17. sinjska viteška igra, 18. čar, privlačnost, 19. reka na Angleškem, 20. veletok v Afriki, 21. domača žival, 22. del rudnika, 24. naklep, namen, 26. rdeča poljska cvetica, 28. mongolski poglavar, 29. tveganje, nevarnost, 32. bežanje, pobegnitev, 34. seštanek odbora, 35. oče, 37. sanje (množ.), 39. žensko ime, 40. konec življenja, 41. ime filmskega igralca Ferrerja, 42. 8. in 12. črka abecede, 43. znan ameriški komik (Bruca v Oxfordu), 44. zarez, praske, 45. ime in priimek ameriškega filmskega igralca (Sayonara), 48. žlahten plin, 49. ime slovenske slikarke Kobilice.

NAV.: 1. politični voditelj stranke, 2. politična samouprava, 3. kača velikan-

ka, 4. pijača starih Slovanov, 5. glavno mesto Irske, 6. podstrešno okno, 7. naelek-tren delec atoma, 8. kratica za »Slovenski narod«, 9. kradljivka, 10. vrsta palme, 11. zdravilna travniška rastlina, 12. leseno obuvalo, 17. začetnici izumitelja dinamita, 18. nemški strokovnjak, ki je prvi izumil postopek za izdelovanje brezšivnih cevi, 21. bivši avstrijski kancler (dr. Julius), 23. posoda za cvetje, 25. enaka soglasnika, 27. oziralni zaimek, 29. delavec v strugarni, 31. odpadki pri mletju žita, ki jih uporabljajo za živinsko krmo, 33. domovanje ptic (množ.), 34. grška črka, 36. arabski žrebec, 38. kongoški politik, 40. največji kopenski sesalec, 43. okrajšava za »okrajni ljudski odbor«, 44. egiptčansko božanstvo — daljša oblika, 46. začetnici slovenskega komponista in zborovodje, 47. začetnici italijanskega filmskega igralca (Črna orhideja).

—jn